

**ANALÝZA ZABEZPEČOVANIA
KVALITY ODBORNÉHO
VZDELÁVANIA A PRÍPRAVY
V KOŠICKOM
SAMOSPRÁVNOM KRAJI**

© Štátny inštitút odborného vzdelávania

Publikované: apríl 2025

Na príprave dokumentu pracovali: Dana Kľučárová,
Henrieta Kubová, Ľuba Habodászová

Správa vznikla ako výstup národného projektu
Zavedenie manažérstva kvality v OVP a vzdelávaní
dospelých

spolufinancovaného Európskou úniou v rámci
Programu Slovensko.

OBSAH

1. ÚVOD	s. 3
2. PREHL'AD METÓD A CIEĽOV	
2.1. Použité metódy zberu dát	s. 4
2.2. Predmet analýzy	s. 4
2.3. Výstupy	s. 5
3. VYHODNOTENIE	s. 5
3.1. Zhodnotenie výsledkov súčasného systému riadenia kvality OVP v KSK..	s. 6
3.2. Riadenie a organizácia OVP v KSK	s. 6
3.2.1. Zhodnotenie jestvujúcich mechanizmov riadenia kvality OVP v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET	s. 10
3.2.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie	s. 12
3.2.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK	s. 14
3.3 Poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy	s. 16
3.3.1. Celkové zhodnotenie poskytovania odborného vzdelávania a prípravy v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET	s. 20
3.3.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie	s. 22
3.3.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK	s. 24
3.4. Úspechy a výkony žiakov	s. 27
3.4.1. Celkové zhodnotenie jestvujúcich úspechov a výkonov žiakov v OVP v BSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET	s. 31
3.4.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie	s. 33
3.4.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK	s. 35
3.5. Spolupráca so stakeholdermi	s. 37
3.5.1. Zhodnotenie jestvujúcej spolupráce so stakeholdermi v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET	s. 41
3.5.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie	s. 43
3.5.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK	s. 45
4. ZÁVER	s. 47
5. Príloha 1 – Košický kraj – analytický prehľad dát	
Príloha 2 – Akčný plán opatrení	

1. ÚVOD

Odborné vzdelávanie a príprava (ďalej len „OVP“) predstavujú kľúčovú zložku vzdelávacieho systému, ktorá významne prispieva k ekonomickému a spoločenskému rozvoju jednotlivých regiónov. Zaisťuje prípravu ľudí na prácu a rozvíja zručnosti občanov, aby zostali zamestnateľní a dokázali reagovať na potreby hospodárstva. V podmienkach Košického samosprávneho kraja (ďalej len „KSK“) je OVP rozvinuté na veľmi dobrej úrovni a ponúka množstvo príležitostí. Zameriava sa na prepojenie vzdelávania, ktoré je prispôsobené potrebám trhu práce, podporuje zamestnateľnosť absolventov a zlepšuje podporu sociálnej inklúzie.

Pre hodnotenie kvality na úrovni inštitúcií aj poskytovateľov OVP boli zavedené rôzne postupy. Cieľom tejto analýzy je zhodnotiť existujúce procesy a mechanizmy zabezpečovania kvality OVP v KSK, identifikovať silné a slabé stránky, ako aj navrhnúť opatrenia na zlepšenie v súlade s odporúčaniami Európskeho referenčného rámca pre zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy (ďalej len „EQAVET“ – European Quality Assurance in Vocational Education and Training).

Kvalita v OVP zohráva rozhodujúcu úlohu nielen pri zvyšovaní zamestnateľnosti absolventov, ale aj pri podpore sociálnej inklúzie, znižovaní nerovností a podpore udržateľného regionálneho rozvoja. EQAVET zdôrazňuje, že *efektívny systém riadenia kvality musí byť založený na cykle plánovania, realizácie, hodnotenia a revízie*, ktorý umožňuje školám a zriaďovateľom neustále zlepšovať svoje procesy. V súlade s EQAVET táto *analýza hodnotí kľúčové aspekty kvality, ako sú efektívne plánovanie vzdelávacích stratégií, monitorovanie výsledkov, implementácia sebahodnotiacich mechanizmov a spolupráca so zamestnávateľmi*.

Tento dokument reflektuje princípy EQAVET a regionálne špecifiká, pričom navrhuje opatrenia, ktoré majú zvýšiť kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu a jeho prepojenie s požiadavkami trhu práce. Zároveň majú za cieľ podporiť strategické priority KSK, ako je zabezpečenie kvality výchovno-vzdelávacieho procesu, kvality materiálne – technického zabezpečenia škôl prostredníctvom modernizácie školskej infraštruktúry, podporu inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľstva a stabilizáciu kvalifikovaného pedagogického, odborného aj nepedagogického personálu. Tieto priority majú jediný cieľ a to zabezpečiť kvalitu výchovno-vzdelávacieho procesu.

Analýza vychádza z dát získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu, ako aj z verejne dostupných štatistík a strategických dokumentov KSK. Na základe týchto zdrojov poskytuje hodnotenie aktuálneho stavu OVP v KSK a navrhuje konkrétne opatrenia na jeho zlepšenie prostredníctvom Akčného plánu, ktorý bude implementovaný do Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v súlade so zákonom č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave. Tieto opatrenia sú zamerané na posilnenie efektívnosti vzdelávacieho systému, lepšiu pripravenosť absolventov na trh práce a zvýšenie atraktivity OVP pre žiakov a zamestnávateľov. Navrhované znenia opatrení pre Akčný plán riešia prioritné témy KSK v oblasti OVP a zároveň podporujú efektívne riadenie kvality a ďalší rozvoj a inováciu OVP na regionálnej úrovni, čím prispievajú k rozvoju moderného a inkluzívneho systému OVP, ktorý bude schopný reagovať na výzvy 21. storočia.

2. PREHLAD METÓD A CIEĽOV

2.1. Použité metódy zberu dát

Analýza vychádza z dát získaných prostredníctvom dotazníkového prieskumu, ako aj z verejne dostupných štatistík a strategických dokumentov:

- Dotazníky: Dotazník na zmapovanie súčasného stavu zabezpečovania kvality OVP v jednotlivých VÚC (Dotazník), ktorý obsahuje kvantitatívne aj kvalitatívne údaje na poskytnutie informácií o procesoch zabezpečovania kvality vo VÚC. Dotazník bol navrhnutý tak, aby zachytil kľúčové ukazovatele, ako sú miera zamestnanosti absolventov, úspešnosť študentov a efektivita spolupráce so zamestnávateľmi. *Na jednotlivé VÚC bol distribuovaný elektronicky 7. 10. 2024 a vyplnený bol ŠIOV-u doručovaný do 20. 12. 2024.*
- Štatistické dáta: Využitie verejne dostupných údajov zo zdrojov ako CVTI SR, NIVAM, ISP, Štatistický úrad SR a údajov z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktoré zahŕňali ukazovatele ako napr. zamestnanosť absolventov, mieru predčasných odchodov a úspešnosť žiakov.
- Analýza dokumentov: Preskúmanie Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania na roky 2021 – 2025 a iných relevantných dokumentov.

2.2. Predmet analýzy

Po vyhodnotení dostupných a zozbieraných údajov sa analýza zabezpečovania kvality OVP v KSK zameriava na tieto 4 hlavné oblasti:

1. Riadenie a organizácia OVP v KSK – zahŕňa hodnotenie existujúcich stratégií a mechanizmov riadenia kvality a identifikáciu prioritných oblastí na zlepšenie, vrátane finančného a personálneho zabezpečenia.
2. Poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy – mapuje spôsob, akým VÚC zabezpečuje kvalitu samotného poskytovania OVP, profesijný rozvoj pedagógov a reakciu na potreby trhu práce a posúdenie flexibility vzdelávacích programov pre rôzne skupiny žiakov.
3. Úspechy a výkony žiakov – hodnotí úspešnosť žiakov v programoch OVP a sledovanie miery úspešnosti absolventov na trhu práce, zamestnatelnosť absolventov a efektivnosť opatrení na podporu študentov zo znevýhodnených skupín. Zároveň zahŕňa identifikáciu faktorov ovplyvňujúcich predčasné ukončovanie štúdia.
4. Spolupráca so stakeholdermi - sleduje, ako VÚC spolupracuje s rôznymi zainteresovanými stranami (zamestnávatelia, profesijné organizácie, odbory, rodičia a školy) a ako sa táto spolupráca premieta do kvality OVP. Zároveň sleduje mechanizmy zapojenia stakeholderov do tvorby a realizácie stratégií.

2.3. Výstupy

Výstupy sú spracované podľa 4 hlavných oblastí do analytickej správy a návrhu opatrení Akčného plánu, ktoré obsahujú:

- Kvantitatívne ukazovatele, ktoré porovnávajú kľúčové ukazovatele (napr. miera predčasných odchodov, úspešnosť absolventov na trhu práce) medzi jednotlivými vyššími územnými celkami (ďalej len VUC) vo vzťahu k celoslovenskému priemeru – *vid' Príloha 1.*
- Kvalitatívnu analýzu, ktorá identifikuje osvedčené postupy, výzvy a potreby VUC v rámci spolupráce s partnermi a stakeholdermi vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET – *vid' kapitola 3. Vyhodnotenie.*
- Odporúčania – návrh opatrení pre Akčný plán, ktoré sú prispôsobené špecifickým podmienkam kraja a vychádzajú z najlepších praktík identifikovaných na základe dotazníka – *vid' Príloha 2.*

3. VYHODNOTENIE

Táto kapitola sa zameriava na komplexné vyhodnotenie štyroch kľúčových oblastí odborného vzdelávania a prípravy v Košickom samosprávnom kraji. Hodnotené oblasti reflektujú nielen požiadavky na kvalitu vzdelávacieho systému podľa princípov EQAVET, ale aj na regionálne špecifiká a priority KSK. Každá zo 4 hodnotených oblastí je štruktúrovane spracovaná takto:

- Zhodnotenie súčasného stavu: Táto časť poskytuje prehľad o aktuálnej situácii v hodnotenej oblasti a analyzuje existujúce opatrenia, ktoré boli v kraji zavedené.
- Porovnanie s odporúčaniami EQAVET: V tejto časti sú identifikované oblasti, v ktorých existujúce opatrenia zodpovedajú európskym štandardom kvality, a oblasti, kde sú potrebné zlepšenia.
- Návrh odporúčaní pre Akčný plán: Na základe identifikovaných nedostatkov a výziev sú navrhnuté konkrétne opatrenia, ktoré majú byť implementované prostredníctvom Akčného plánu. Tieto opatrenia zahŕňajú konkrétne kroky a termíny implementácie.
- Prínos pre naplnenie priorít KSK: Každá oblasť vyhodnotenia je uzavretá vysvetlením, ako navrhované opatrenia prispievajú k napĺňaniu strategických priorít KSK, ako sú podpora OVP, modernizácia školskej infraštruktúry a stabilizácia kvalifikovaného personálu.

Tento systematický prístup umožňuje komplexne zhodnotiť súčasný stav OVP v KSK, identifikovať slabé a silné stránky systému, a zároveň stanoviť konkrétne opatrenia, ktoré zabezpečia jeho ďalší rozvoj v súlade s európskymi štandardmi a regionálnymi prioritami.

3.1. Zhodnotenie výsledkov súčasného systému riadenia kvality OVP v KSK

Košický samosprávny kraj ako zriaďovateľ stredných škôl zavádza viaceré mechanizmy na zabezpečenie riadenia kvality OVP. Hlavným cieľom tohto hodnotenia je zmapovať aktuálnu situáciu v oblasti kvality odborného vzdelávania na úrovni kraja a identifikovať kľúčové faktory ovplyvňujúce jeho efektivitu.

Pri hodnotení získaných informácií sa zameriavame na zhodnotenie úspešnosti implementovaných stratégií a politík OVP, identifikáciu osvedčených postupov a oblastí vyžadujúcich zlepšenie, posilnenie spolupráce so zainteresovanými stranami (stakeholdermi) a zvýšenie atraktívnosti odborného vzdelávania a prípravy, ako aj na zlepšenie schopnosti reagovať na meniace sa požiadavky trhu práce a spoločenské potreby.

Cieľom tejto analýzy je zhodnotiť existujúce procesy a mechanizmy zabezpečovania kvality OVP v KSK, identifikovať silné a slabé stránky, ako aj navrhnúť opatrenia na zlepšenie v súlade s odporúčaniami EQAVET za účelom udržateľnej konkurencieschopnosti, sociálnej spravodlivosti a odolnosti.

Analýza popisuje súčasný stav riadenia systému OVP v KSK a zhodnocuje jeho funkcionálnosť s ohľadom na potreby zamestnávateľov.

3.2. Riadenie a organizácia OVP v KSK

Odborné vzdelávanie a príprava (OVP) poskytujú vzdelávajúcim sa osobám základné zručnosti na podporu ich osobného rozvoja, zvýšenia ich zamestnateľnosti ako aj povzbudenie aktívneho občianstva, zvyšujú výkonnosť, konkurencieschopnosť, podporujú výskum a inovácie.

Košický samosprávny kraj poskytuje OVP prostredníctvom 46 odborných škôl, ktorých je zriaďovateľom. Tento počet zahŕňa 25 stredných odborných škôl (2 sú súčasťou SŠ), 5 stredných priemyselných škôl, 4 stredné zdravotnícke školy, 5 obchodných a 2 hotelové akadémie, 1 školu umeleckého priemyslu, 2 konzervatóriá a 1 strednú športovú školu (údaje platné k 15. februáru 2025). KSK rozdeľuje svoje školy podľa zamerania, na školy zamerané na strojárstvo, elektrotechniku, informatiku, stavebníctvo, gastronómiu a turizmus, zdravotníctvo, umelecké odbory a šport. KSK ako zriaďovateľ pritom zohráva kľúčovú úlohu v zabezpečovaní kvality OVP na svojom území.

Košický samosprávny kraj nemá detailne definovaný centralizovaný mechanizmus na zabezpečovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy. Jej funkcionálnosť kraj rieši individuálnymi prístupom. Pre oblasť riadenia a organizácie OVP v kraji zohrávajú významnú úlohu viaceré dôležité faktory:

1. Medzi najdôležitejšie kroky patrí stanovenie kritérií pre označenie stredných odborných škôl (SOŠ) ako *Centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP)*. Tento proces zahŕňa:
 - prerokovanie žiadostí na Krajskej rade pre OVP,
 - vykonanie obhliadky a posúdenie škôl odbornou komisiou,
 - vydanie súhlasu zriaďovateľa.
2. KSK má definovanú víziu zabezpečovania kvality, ktorá je obsiahnutá v hlavnom strategickom dokumente v tejto oblasti:
 - *Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK na roky 2021 – 2025*, ktorá bola v roku 2024 aktualizovaná z dôvodu neustále sa meniaceho prostredia a nových výziev, ktorým kraj čelí (napr. príchod investora VOLVO na východné Slovensko). Každoročne sú vyhlasované nové národné projekty, ktoré vyžadujú adaptáciu opatrení na regionálnej úrovni. Dôležitým faktorom v kraji je aj príchod nového investora na východné Slovensko, čo si vyžaduje flexibilitnú reakciu a úpravu výchovných a vzdelávacích stratégií, aby boli schopné efektívne pripraviť kvalifikovanú pracovnú silu. *Aktualizovaná stratégia sa zameriava na zlepšenie kvality a efektivity stredoškolského vzdelávania* a jej hlavné ciele zahŕňajú:
 - Reštrukturalizáciu siete odborov stredných odborných škôl: Zefektívnenie siete študijných a učebných odborov aktuálnym potrebám trhu práce, najmä v technických oblastiach.
 - Etablovanie duálneho vzdelávania: Zvýšenie spolupráce so zamestnávateľmi a zapojenie väčšieho počtu študentov do duálneho systému vzdelávania.
 - Posilnenie vnútorných personálnych kapacít: Vzdelávanie učiteľov a majstrov odbornej výchovy, vrátane prijímania odborníkov z praxe a vytváranie atraktívneho prostredia.
 - Podpora inovácií a technologických zmien: Zavádzanie moderných technológií a metód výučby, vytváranie tréningových centier.
 - Zatraktívnenie odborného vzdelávania: Zvýšenie prestíže a atraktivity odborných škôl a študijných programov technického zamerania.
 - Stabilizácia siete škôl: Efektívne rozdelenie škôl do tematických sekcií (strojárstvo, elektro, IT, stavebníctvo, zdravotníctvo a ďalšie) a reštrukturalizácia škôl podľa potrieb trhu. Stratégia má za cieľ nielen zvyšovať kvalitu výučby, ale aj posilniť konkurencieschopnosť absolventov stredných škôl KSK na trhu práce.
 - Posilnenie inkluzívneho vzdelávania: podpora škôl a ŠZ pri integrácii pomocou vytvárania pozícií podporného tímu.
3. Hlavné výzvy v riadení OVP – ako vyplýva z Dotazníka a dostupných strategických dokumentov, v oblasti riadenia odborného vzdelávania na úrovni VÚC identifikoval KSK pre oblasť OVP najväčšie problémy a výzvy, ktorým čelí:
 - Absencia centralizovanej platformy pre zber a analýzu údajov – Chýbajúce systémové riešenie pre zber a spracovanie informácií o kvalite od žiakov, absolventov, zo škôl, od zamestnávateľov;

- Administratívna záťaž škôl pri evidencii duálneho vzdelávania;
 - Nezosúladená koordinácia medzi školami a regionálnymi inštitúciami.
4. Priority v oblasti riadenia OVP – Košický samosprávny kraj (KSK) definoval v Dodatku *Regionálnej stratégie výchovy a vzdelávania v stredných školách na roky 2021 – 2025 šesť kľúčových priorít* na zlepšenie kvality poskytovaného odborného vzdelávania a prípravy, ktoré reflektujú nové výzvy, ako je príchod nových investorov na východné Slovensko, a potrebu flexibilne reagovať na meniace sa podmienky na trhu práce
- *Aktívne školy – posilnenie vnútorných kapacít stredných škôl KSK:* Táto priorita sa zameriava na rozvoj ľudských zdrojov, zlepšenie riadenia škôl a podporu profesijného rastu pedagogických a odborných zamestnancov.
 - *Partnerstvá škôl v KSK – NETWORKING:* Podpora spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi a inými inštitúciami s cieľom zlepšiť prepojenie vzdelávania s praxou a zvýšiť uplatniteľnosť absolventov na trhu práce.
 - *Digitálna transformácia stredných škôl v KSK:* Implementácia moderných digitálnych technológií do vyučovacieho procesu a zlepšenie digitálnych zručností učiteľov a žiakov na zvýšenie kvality a efektívnosti vzdelávania.
 - *Školy s inkluzívnym vzdelávaním v KSK:* Zabezpečenie rovného prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu pre všetkých žiakov, vrátane tých so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, a podpora inkluzívnej kultúry na školách.
 - *Zelené školy v KSK:* Podpora environmentálnej výchovy a implementácia ekologických opatrení v školách s cieľom zvýšiť environmentálne povedomie žiakov a prispieť k udržateľnému rozvoju.
5. Implementácia mechanizmov na zabezpečenie kvality – za účelom naplnenia stanovených priorít v oblasti riadenia a organizácie OVP KSK implementuje pre oblasť riadenia a organizácie OVP viaceré mechanizmy na zabezpečenie kvality OVP:
- *Budovanie a podpora Centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP):* COVP slúžia ako značky kvality pre stredné odborné školy, ktoré spĺňajú vopred určené kvalitatívne kritériá. Tieto centrá sú inovatívne v poskytovaní odborného vzdelávania a prispievajú k celkovému zvyšovaniu kvality OVP. KSK podporuje budovanie nových COVP v úzkej spolupráci so stavovskými organizáciami a zamestnávateľskými zväzmi, ako aj modernizáciu existujúcich centier a vytváranie podmienok pre realizáciu programov celoživotného vzdelávania.
 - *Reštrukturalizácia stredných odborných škôl:* s cieľom zefektívniť sieť učebných a študijných odborov a zabezpečiť lepšie prispôsobenie vzdelávacieho procesu potrebám trhu práce boli SOŠ rozdelené do sekcií podľa oblastí vzdelávania, ako sú strojárstvo, elektro, informatika, stavebníctvo, gastro a turizmus. Každá sekcia má svojho lídra. Finálnym cieľom je zdieľaním príkladov dobrej praxe medzi školami prehĺbiť spoluprácu medzi odbornými školami.

- *Optimalizácia a modernizácia štruktúry študijných odborov.* KSK sa zameriava na prispôbenie ponuky študijných odborov aktuálnym potrebám trhu práce, čo zahŕňa podporu zavádzania odborov zameraných na odvetvia definované v Regionálnej inovačnej stratégii (RIS3) a iných oblastiach žiadaných na regionálnom trhu práce.
- *Spolupráca so zamestnávateľmi.* KSK vytvára platformy na pravidelnú výmenu informácií o potrebách zručností a vzdelávania medzi školami a zamestnávateľmi. Táto spolupráca zahŕňa organizovanie exkurzií a workshopov pre žiakov stredných škôl u zamestnávateľov s cieľom lepšie prispôbiť vzdelávacie programy aktuálnym požiadavkám trhu práce.
- *Podpora profesijného rozvoja.* KSK intenzívne podporuje vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov, nepedagogických zamestnancov, a prijímanie odborníkov z praxe do škôl. Jedným z opatrení je preplácanie jazykových kurzov pedagogickým zamestnancom, ktoré zvýšia ich možnosti zúčastniť sa zahraničných mobilit a výmenných programov s dostatočnými jazykovými kompetenciami.
- *Systém duálneho vzdelávania.* KSK intenzívne podporuje zavádzanie duálneho vzdelávania v školách, čo umožňuje žiakom získavať praktické skúsenosti priamo u zamestnávateľov. V spolupráci so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania bol vytvorený DualPoint, ktorý poskytuje školám a zamestnávateľom zázemie na zdieľanie najlepších skúseností z praxe a pomoc pri zavádzaní duálneho vzdelávania. Cieľom je nielen naďalej zvyšovať počet žiakov zapojených do systému duálneho vzdelávania a pokračovať v náraste počtu certifikovaných firiem, ale aj zvyšovanie kvality podmienok pre verejné inštitúcie vstupujúce do SDV.
- *Podpora neformálneho vzdelávania.* KSK podporuje projekty realizované študentmi stredných škôl a neformálne vzdelávanie zamerané na profesie žiadané na trhu práce. Taktiež sa zameriava na budovanie pozitívnej klímy na školách a podporu tvorivosti a podnikavosti medzi mladými ľuďmi.
- *Propagácia odborného vzdelávania.* KSK organizuje propagačné podujatia, vydáva informačné brožúry a poskytuje priestor na svojej webovej stránke na prezentáciu aktivít stredných odborných škôl. Taktiež podporuje prezentáciu škôl a podujatí prostredníctvom regionálnych a celoštátnych médií s cieľom zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania

Tieto mechanizmy sú súčasťou snahy KSK o zvyšovanie kvality odborného vzdelávania a prípravy, aby absolventi stredných odborných škôl boli lepšie pripravení na požiadavky trhu práce a mali vyššiu šancu na uplatnenie vo svojom odbore.

3.2.1. Zhodnotenie existujúcich mechanizmov riadenia kvality OVP v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET

Košický samosprávny kraj v jednom zo svojich kľúčových dokumentov - Regionálnej stratégii výchovy a vzdelávania nastavuje implementáciu riadenia kvality odborného vzdelávania a prípravy prostredníctvom cieľov a opatrení ako aj aktivít na ich dosiahnutie.

Porovnanie týchto mechanizmov s odporúčaniami Európskeho referenčného rámca pre zabezpečovanie kvality v odbornom vzdelávaní a príprave (EQAVET) ukazuje, že *súčasný systém riadenia kvality odborného vzdelávania a prípravy* v KSK napriek tomu, že kraj nemá nastavený všeobecný modul, *vykazuje dobré výsledky*. KSK má zavedené pozitívne opatrenia, no meniace sa podmienky v niektorých oblastiach výchovy a vzdelávania prinášajú nové výzvy, na ktoré je potrebné reagovať flexibilne. EQAVET odporúča rámec kvality, ktorý zahŕňa plánovanie, implementáciu, hodnotenie a zlepšovanie:

1. EQAVET: Plánovanie - Zavedenie regionálnych stratégií a plánov

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: KSK prijal strategické dokumenty, ako je Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na roky 2021 – 2025, Koncepciu rozvoja práce s mládežou 2021-2025 a Koncepciu podpory pohybových aktivít obyvateľov KSK 2020-2025, ktoré definujú prioritné plánovanie vo svojich oblastiach - reflektujú potreby trhu práce a kladú dôraz na modernizáciu odborného vzdelávania plánovaním investícií do infraštruktúry a modernizácie. Plánovanie regionálnych priorít je v súlade s odporúčaniami EQAVET, čo zvyšuje efektívnosť riadenia kvality. Zriaďovateľ zároveň aktívne podporuje duálne vzdelávanie a implementuje nové odbory reagujúce na regionálny dopyt, napríklad pre spoločnosť VOLVO.
- Návrh na zlepšenie: *Stanoviť konkrétne ukazovatele kvality (napr. zamestnanosť absolventov, úroveň spokojnosti zamestnávateľov), aby bolo možné efektívne monitorovať plnenie cieľov. Vytvorenie centralizovaného monitorovacieho systému kvality OVP. Zavedenie pravidelného hodnotenia výstupov OVP by umožnilo presnejšie identifikovať silné a slabé stránky jednotlivých škôl.*

2. EQAVET: Implementácia - Zavádzanie inovatívnych metód výučby, podpora pedagogického rozvoja učiteľov a spolupráca so zamestnávateľmi

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Mechanizmus hodnotenia škôl a ich začlenenia do siete Centier odborného vzdelávania a prípravy (COVP). Podpora autoevaluácie škôl a ich manažmentu kvality. KSK podporuje spoluprácu medzi školami, rozdeľuje ich do tematických sekcií a zavádza opatrenia na zdieľanie dobrej praxe. Zvýšenie konzultačnej podpory pre školy v oblasti zavádzania inovatívnych vzdelávacích metód. Zapojenie sa do národných projektov zvyšovania riadenia kvality OVP. Podpora vzdelávania pedagógov – učiteľia a majstri odborného výcviku majú možnosť rozšíriť si kvalifikáciu

prostredníctvom kurzov a mobility programov. Podpora systematického vzdelávania školského manažmentu v strategickom plánovaní a hodnotení kvality.

- Návrh na zlepšenie: *Pokračovať v investovaní do modernej digitálnej infraštruktúry a podporovať tak školy v získavaní kompetencií v súlade s najnovšími trendami a rovnako aj do vzdelávania zamestnancov. Vytvorenie metodických príručiek na podporu autoevaluácie škôl a ich manažmentu kvality. Zvýšenie konzultačnej podpory zo strany zriaďovateľa pre školy v oblasti zavádzania inovatívnych vzdelávacích metód. Podpora systematického vzdelávania školského manažmentu v strategickom plánovaní a hodnotení kvality.*

3. EQAVET: Hodnotenie - Pravidelné vyhodnocovanie

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Monitoring výkonnosti škôl a kontrola dodržiavania vzdelávacích štandardov je zabezpečovaná cez štátnu školskú inšpekciu, ktorá poskytuje prehľad o stave odborného vzdelávania. Hodnotenie zo strany KSK prebieha v súlade s legislatívou (zákonom č. 596/2003 Z. z.), taktiež formou realizácie hodnotenia klímy a anonymného hodnotenia vedúcich zamestnancov.
KSK realizovalo niekoľko prieskumov medzi školami a zamestnávateľmi, aby identifikovalo výzvy v oblasti duálneho vzdelávania a praxe. Výsledky monitoringu sú implementované do aktualizácií stratégie OVP.
- Návrh na zlepšenie: *Zaviest' systém pravidelného sebahodnotenia škôl s podporou metodických materiálov. Vytvorenie pravidelných fór a okrúhlych stolov medzi odbornými školami, zamestnávateľmi a zástupcami samosprávy na optimalizáciu spolupráce. Zjednodušenie administratívnych procesov pre duálne vzdelávanie, aby bolo atraktívnejšie pre zamestnávateľov aj školy. Zavedenie pravidelného zberu spätnej väzby od zamestnávateľov, škôl a študentov.*

4. EQAVET: Zlepšovanie - Neustále zlepšovanie

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Aktualizácia stratégií umožňuje reagovať na nové výzvy v oblasti vzdelávania. KSK neustále upravuje obsah vzdelávacích programov a reflektuje trendy na trhu práce. Dochádza k zlepšovaniu spolupráce so zamestnávateľmi a ich zapájaníu do výučby. Zriaďovateľ plánuje vytvorenie tréningových centier pre celoživotné vzdelávanie.
- Návrh na zlepšenie: *Zintenzívniť participáciu zamestnávateľov, škôl a študentov pri tvorbe a revízii vzdelávacích programov, zapojiť do ich tvorby partnerov a inštitúcie koordinujúce OVP a prepojiť tak vzájomné plánovanie dopytu a ponuky. Zavedenie školení pre riaditeľov a školský manažment v oblasti implementácie EQAVET, strategického plánovania a hodnotenia kvality. Vytvorenie platformy na zdieľanie skúseností a dobrej praxe medzi školami v regióne aj na medzinárodnej úrovni. Vytvorenie pravidelných fór a okrúhlych stolov medzi školami, zamestnávateľmi a zástupcami samosprávy. Zjednodušenie administratívnych procesov v duálnom vzdelávaní pre zvýšenie atraktivity pre zamestnávateľov aj školy. Posilnenie spolupráce medzi odbornými školami a zavedenie platformy na zdieľanie skúseností a dobrej praxe.*

3.2.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET – návrh opatrení a termínov ich implementácie

Opatrenia pre Akčný plán pre zlepšenie riadenia a organizácie kvality OVP v KSK, ktoré sú zároveň v súlade s odporúčaniami EQAVET a s prioritami KSK, by mali zahŕňať nasledovné kroky:

1. Zavedenie kvantifikovateľných ukazovateľov kvality v OVP

- Popis opatrenia: Definovať ukazovatele kvality, ako sú zamestnateľnosť absolventov, spokojnosť zamestnávateľov, úspešnosť žiakov v hodnotených zručnostiach či efektívnosť nielen duálneho vzdelávania a následne rozšíriť systém hodnotenia kvality o kvantifikovateľné ukazovatele, ktoré umožnia lepšie sledovanie progresu.
- Termín implementácie: Do júna 2026.
- Dôvod: Nastavenie a zavedenie ukazovateľov umožní systematickú analýzu riadenia kvality vzdelávania a transparentné sledovanie progresu.

3. Tvorba akčnej skupiny pre implementáciu odporúčaní EQAVET

- Popis opatrenia: Zriadiť špecializovaný tím na úrovni KSK, ktorý bude koordinovať implementáciu odporúčaní EQAVET a sledovať ich súlad s prioritami kraja.
- Termín implementácie: december 2025, prvá správa o implementácii do decembra 2026.
- Dôvod: Koordinácia je nevyhnutná pre zabezpečenie súladu všetkých opatrení so štandardmi EQAVET.

4. Vytvorenie pozície koordinátor kvality OVP

- Popis opatrenia: Zriadenie pracovnej pozície pre metodickú podporu škôl v oblasti zabezpečovania kvality v OVP.
- Termín implementácie: Január 2026.
- Dôvod: Podpora škôl pri zlepšovaní kvality a implementácii štandardov EQAVET.

5. Zavedenie systému sebahodnotenia škôl

- Popis opatrenia: Zaviesť povinnosť pravidelného sebahodnotenia odborných škôl so zapojením zamestnávateľov, žiakov a rodičov; spracovanie výstupov do akčných plánov na zlepšenie.
- Termín implementácie: Pilotná fáza od 01/2026 do 08/2027, plná implementácia od septembra 2027.
- Dôvod: Sebahodnotenie podporí identifikáciu slabých stránok a cieľené zlepšenia v rámci kvality vzdelávania.

6. Poskytovanie konzultačnej podpory pre školy v oblasti kvality

- Popis opatrenia: Zvýšenie odborného poradenstva pre školy v oblasti manažmentu kvality, autoevaluácie a implementácie strategických opatrení. Vytvorenie metodických príručiek pre riaditeľov a manažment škôl.
- Termín implementácie: Priebežne od 2025
- Dôvod: Konzultačná podpora bude zahŕňať odborné workshopy, poradenstvo pre školských manažérov a personalizované konzultácie na základe individuálnych potrieb každej školy. Zlepšenie strategického riadenia odborného vzdelávania a prípravy (OVP) prostredníctvom jasných usmernení a príkladov dobrej praxe v súlade s princípmi EQAVET. Metodické príručky budú obsahovať odporúčania pre autoevaluáciu, efektívne riadenie vyučovacieho procesu a inovatívne prístupy k výučbe.

7. Podpora profesijného rozvoja pedagógov

- Popis opatrenia: Realizovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré reflektuje na reálne a aktuálne potreby zamerané na inovatívne technológie/formy/metódy vo výučbe
- Termín implementácie: Priebežne, začiatok implementácie od roku 2025.
- Dôvod: Profesionálny rozvoj pedagógov je kľúčový pre udržanie kvality výučby a zavádzanie moderných prístupov do výučby.

8. Modernizácia infraštruktúry a vybavenia škôl

- Popis opatrenia: Spracovať plán modernizácie infraštruktúry a investovať do moderných učebných pomôcok, laboratórií. Uchádzať sa o získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov EÚ, ktoré umožnia župným školám realizovať

komplexné projekty na modernizáciu MTZ. Zvýšiť počet centier excelentnosti na území KSK zapojením sa do NP CEOVP. Spolupracovať so zamestnávateľmi pri zvyšovaní úrovne MTZ odborných dielní a pracovísk.

- Termín implementácie: realizácia priebežne. Realizácie projektov do decembra 2030.
- Dôvod: Moderná infraštruktúra zvyšuje atraktivitu odborného vzdelávania pre žiakov aj zamestnávateľov.

9. Zjednodušenie administratívnych procesov spojených s duálnym vzdelávaním

- Popis opatrenia: Znižovanie byrokratickej záťaže pre školy a zamestnávateľov s cieľom podporiť väčší záujem o duálne vzdelávanie a jeho efektívnu implementáciu.
- Termín implementácie: 1. polrok 2026
- Dôvod: Digitalizácia administratívy a vytvorenie zjednodušených formulárov zjednoduší procesy a odstráni bariéry v spolupráci medzi školami a firmami.

3.2.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK

Navrhované opatrenia v oblasti riadenia a organizácie OVP výrazne prispejú k zvýšeniu kvality OVP v KSK a podporia plnenie jeho hlavných priorít:

1. Reštrukturalizácia stredných odborných škôl:

- **Prínos opatrení:** Zavedením kvantifikovateľných ukazovateľov bude zabezpečené zrealizované proporcionálne rozloženie škôl v kraji a dostatočný počet stredných škôl všetkých druhov a typov, čím sa prispeje k prispôsobeniu výchovno-vzdelávacieho procesu potrebám trhu práce.
- **Efekt:** hospodárne (udržateľne) nastavený systém riadenia financovania.

2. Spolupráca so zamestnávateľmi:

- **Prínos opatrení:** Zavedenie centralizovaného monitorovacieho systému kvality OVP umožní lepšiu analýzu potrieb trhu a presnejšie prispôsobenie ponuky odborov dopytu zamestnávateľov. Účelné a efektívne nastavenie obsahov vzdelávacích programov aktuálnym trendom; prijímanie odborníkov z praxe.
- **Efekt:** Pravidelné stretnutia so zamestnávateľmi zabezpečia neustálu aktualizáciu odborných programov a zlepšia koordináciu medzi školami a firmami. Vyššia zamestnanosť absolventov, kvalitnejšia príprava žiakov.

3. Zvyšovanie kvality výučby a profesijný rozvoj pedagógov:

- Prínos opatrení: Intenzívnou podporou vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov a nepedagogických zamestnancov, podpora kvality v oblasti riadenia OVP. Zlepšenie kvality výučby a motivácie učiteľov.
- Efekt: Spokojnosť zamestnancov škôl a budovanie pozitívnej klímy na školách. Zavedenie pozície supervízora. Posilnenie konzultačnej podpory pre školy zlepšiť metodickú podporu a zabezpečiť lepšiu implementáciu inovatívnych foriem výučby.

4. Podpora duálneho vzdelávania a spolupráce s firmami:

- Prínos opatrení: Získavanie odborníkov z praxe a ich zapojenie do vzdelávania žiakov v technológiách používaných v praxi. Zvýšenie úspešnosti duálneho vzdelávania.
- Efekt: Absolventi schopní a pripravení uchytiť sa v pracovnom procese bez väčších zásahov na rekvalifikáciu, či zaškolenie s poznatkami firemnej kultúry pred nástupom do zamestnania. Zjednodušenie administratívnych procesov v duálnom vzdelávaní zvýši atraktivitu systému pre školy a zamestnávateľov, čím sa podarí zapojiť viac žiakov do praxe. Monitorovanie a pravidelné hodnotenie kvality OVP umožní efektívnejšie vyhodnocovať úspešnosť duálneho vzdelávania a identifikovať oblasti na zlepšenie.

5. Tvorba tréningových centier:

- Prínos opatrení: Posilnenie vzdelávania pre potreby trhu práce.
- Efekt: Zaškolenie budúcich pracovníkov k zásadám práce na výrobných linkách, tréning v určitých technologických postupoch s dôrazom na bezpečnostné opatrenia. Budúci zamestnanec sa v tréningovom centre zaškolí k základným návykom.

6. Jazykové vzdelávanie:

- Prínos opatrení: Preplácanie jazykových kurzov pedagogickým zamestnancom, ktoré zvýšia ich možnosti zúčastniť sa zahraničných mobilít a výmenných programov s dostatočnými jazykovými kompetenciami.
- Efekt: Nové možnosti pre jazykovo-zdatných pedagógov. Navrhované opatrenia systematicky riešia výzvy identifikované v analýze a sú plne v súlade s prioritami KSK. Ich realizácia prispeje k vyššej kvalite odborného vzdelávania, modernizácii, efektívnejšej organizácii a zvýšeniu atraktivity OVP pre žiakov aj učiteľov. Zároveň prispeje k lepšej spolupráci s trhom práce, atraktívnejšiemu duálnemu vzdelávaniu a efektívnejšiemu riadeniu škôl, čím sa zlepši postavenie absolventov na trhu práce a konkurencieschopnosť celého regiónu. Tento prístup zároveň posilní súlad s európskymi štandardmi kvality (EQAVET), čo prispeje k lepšej uplatniteľnosti absolventov na trhu práce a rozvoju celkového regionálneho potenciálu.

3.3. Poskytovania odborného vzdelávania a prípravy

Odborné vzdelávanie a príprava predstavujú kľúčovú zložku vzdelávacieho systému, ktorá zásadne prispieva k ekonomickému a spoločenskému rozvoju jednotlivých regiónov. V podmienkach KSK sa OVP zameriava na prepojenie vzdelávania s požiadavkami trhu práce prostredníctvom aktívnych škôl a stabilizácie siete ich odborov, digitálnu transformáciu škôl, networking a vytváranie partnerstiev, na podporu sociálnej inklúzie a na environmentálnu stránku- tzv. zelené školy.

Stredné odborné školy v KSK zabezpečujú širokú ponuku študijných aj učebných odborov, duálne vzdelávanie je etablované. Poskytovanie OVP v KSK odráža potreby a výzvy definované v strategickom dokumente kraja - aktuálnej Regionálnej stratégii výchovy a vzdelávania a jej dodatku, ktoré kladú dôraz na zvýšenie kvality vzdelávania, kvality materiálno-technického zabezpečenia škôl, a kvality pedagogických a odborných zamestnancov. Zároveň deklaruje dôležitosť prepojenia s praxou a zlepšenie dostupnosti vzdelávania pre všetky skupiny žiakov.

Identifikované oblasti, ako súlad školských vzdelávacích programov s trhom práce, podpora kvality duálneho vzdelávania, rozvoj infraštruktúry a modernizácia, profesijný rozvoj učiteľov, zavádzanie sebahodnotiacich mechanizmov a inklúzia sú priamo v súlade so strategickými prioritami KSK. Pri hodnotení poskytovania odborného vzdelávania a prípravy v KSK vychádzame z nasledujúcich kritérií:

1. Kvalita ponuky vzdelávacích programov – Miera aktualizácie študijných a učebných odborov a ich prispôbenie potrebám trhu práce je kľúčovým ukazovateľom, ktorý priamo ovplyvňuje výsledky žiakov, ich zamestnanosť a schopnosť adaptovať sa na požiadavky trhu práce. Táto úloha je jasne definovaná v cieľoch regionálnej stratégie.
 - *Optimalizácia siete SOŠ* - KSK si plne uvedomuje dôležitosť optimalizačného procesu a preto *priebežne optimalizuje sieť odborov SŠ*. Flexibilne zavádza na školách experimentálne overovania nových odborov a zo siete vyraduje neaktívne odbory. Zavádzanie nových odborov si vyžaduje aj zmenu školských vzdelávacích programov, ktoré školy vypracovávajú v spolupráci so zamestnávateľmi, s ktorými majú podpísané zmluvy o praktickom vyučovaní alebo duálne zmluvy. Prevládajúce zameranie vzdelávacích programov bolo východiskom aj pre určenie prívlastkov SOŠ a SPŠ.
 - *Rozdelenie škôl do jednotlivých sekcií* podľa oblastí vzdelávania podporí, o.i., aj výmenu príkladov dobrej praxe medzi školami, čím sa medzi školami prehĺbuje aj vzájomná spolupráca, čo v konečnom dôsledku zvýši celkovú kvalitu OVP. KSK podporuje aj aktivitu samotného vedenia škôl v hľadaní inšpirácií v medzinárodných výmenných programoch a spoluprácou so zahraničnými školami s cieľom hľadať možnosti na zlepšenie a inováciu metód a postupov vo vzdelávaní.
 - V spolupráci s IT firmami na platforme DIY-IoT implementuje KSK do výučby vo vybraných školách *technológie IoT*. Do pedagogicko-organizačných pokynov KSK zadáva na pravidelnej báze školám úlohu, aby do ŠkVP

zakomponovali inovačné formy vzdelávania a úlohu inovácie obsahu vzdelávania v technických a prírodovedných predmetoch zamerané na znalosti, zručnosti, kreatívne myslenie, tvorivosť a postoje žiakov v digitálne transformujúcej sa spoločnosti.

- *Modernizácia infraštruktúry a materiálno-technického zabezpečenia škôl* - KSK vykonalo *viacúrovňovú pasportizáciu - budov, športovej infraštruktúry a elokovaných pracovísk*. Na základe nej sa okrem efektívnej optimalizácie školskej siete, ktorá bude mať dopad aj na finančnú stránku - šetrenie finančných zdrojov, púšťa aj do modernizácie infraštruktúry - ušetrené finančné zdroje budú využité aj na modernizáciu odborných učební a dielní. Priebežne KSK realizuje v školách rýchle opatrenia na zníženie energetickej náročnosti, menšie rekonštrukcie a riešenie havarijných stavov. Investičný dlh sa darí KSK postupne znižovať.
- *Využívanie externých finančných zdrojov prostredníctvom projektov* - Na väčšie investičné projekty využíva KSK *finančné zdroje EÚ - Program Slovensko 2021 - 2027 (PSK-MIRRI-001-2023-DV-FST - Výzva zameraná na podporu komplexného rozvoja stredného odborného vzdelávania)*, Plán obnovy a odolnosti (*Komponent 6: Dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch - Výzva zameraná na debarierizáciu budov/odstránenie architektonických bariér väčších stredných škôl*), Kohézny fond (*v areáli župnej Školy v prírode v Kysaku vybudoval KSK prvý krajský KlimaPark - unikátne osvetové environmentálne vzdelávacie centrum o dopadoch zmeny klímy na faunu a flóru ale aj na človeka, ktoré podporí vzdelávanie v oblasti environmentálnej výchovy*), IROP (*školy zapojené do výzvy zameranej na zvýšenie počtu žiakov stredných odborných škôl na praktickom vyučovaní a do výzvy zameranej na prípravu projektov iniciatívy Catching-up Regions*). Pre OVP sú momentálne nastavené optimálne možnosti získavania mimorozpočtových zdrojov z EŠIF nakoľko možnosť poskytuje hlavne *Program Slovensko*, kde z výziev na OVP zabezpečí KSK cez IÚS modernizáciu OVP v celkovej sume takmer 30 miliónov EUR. Zároveň KSK oceňuje možnosť podpory OVP v regiónoch, ktoré prechádzajú transformáciou a z výzvy Fondu na spravodlivú transformáciu bude čerpať 14 miliónov EUR. Oceňuje tiež NP pre *Centrá excelentnosti*. Organizácie poskytujúce OVP majú plnú podporu KSK v oblasti konzultácií, vzdelávania aj v oblasti financovania. KSK venuje pozornosť aj svojim školským zariadeniam, ktorých kvalita a vybavenosť majú nepriamy vplyv aj na kvalitu výsledkov žiakov SOŠ.
- *Zvýšenie atraktívnosti OVP* - KSK každoročne aktualizuje a vydáva propagačnú brožúru *Stredná pre teba*, ktorú distribuuje na základné školy v Košickom kraji. Na sociálnych sieťach publikuje propagačné videá škôl s cieľom zvýšiť počet záujemcov o štúdium technických smerov, je tam zriadený profil, ktorý prezentuje širokej verejnosti a záujemcom o štúdium možnosti štúdia v školách v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK. Študijné odbory propaguje KSK aj šírením výborných výsledkov žiakov svojich škôl v celoslovenských a medzinárodných súťažiach. V rámci podpory OVP sa školy zúčastnili podujatia *IT creativity Lab.*, projektu v gescii združenia *Košice IT Valley + TUKE + KSK + ICKK*, ktorý prepája pedagógov SŠ s mentormi IT firiem. Podnikateľské myslenie študentov podporili aktivity *Inovačného centra Košického kraja :- inovuj a podnikaj-* a *Found Challenge Košice*, ktoré je zamerané na podporu

start up projektov. V súvislosti so zvýšením atraktivity odborných predmetov sú na školách usporiadané Dni otvorených dverí. Každoročne organizuje KSK prezentačnú výstavu svojich škôl pre žiakov základných škôl- Správna voľba povolania, jej súčasťou sú aj workshopy pre výchovných a kariérnych poradcov ZŠ a SŠ.

2. Personálne zabezpečenie a profesijný rozvoj - KSK sa zameriava na stabilizáciu kvalifikovaných pedagógov, avšak opakovane čelí výzve obmedzenej dostupnosti odborníkov v najviac sa rozvíjajúcich odvetviach v kraji, najmä strojárskeho a elektrotechnického zamerania a odborníkov IT. Tento nedostatok je priamo závislý od finančnej motivácie a mzdového ohodnotenia pedagogických a odborných zamestnancov v školstve. Prevládajúca nízka dostupnosť kvalifikovaných odborníkov spätne negatívne ovplyvňuje kvalitu výučby a prispieva tak k vytváraniu rozdielov v kvalite medzi jednotlivými školami v kraji. Všetky nižšie uvádzané iniciatívy sú zamerané na zlepšenie pracovných podmienok a profesijného rozvoja učiteľov, čo môže pozitívne ovplyvniť ich motiváciu a zotrvanie v školstve a k efektívnejšiemu riadeniu kvality v poskytovaní OVP:

- *KSK vytvára podmienky na zapojenie odborníkov z praxe do teoretického a praktického vyučovania v školách na podporu inovatívnych technológií vo výučbe, aj finančnou podporou.*
- *V Stratégii výchovy a vzdelávania má KSK jasne definované ciele a opatrenia na zabezpečovanie kvality aj v profesijnom rozvoji (realizácia inovačného aj*

aktualizačného vzdelávania zamestnancov) a aktivitami podporuje aj manažérske vzdelávanie riaditeľov škôl (DofE), Pre stredný manažment škôl realizuje KSK školenia k aktuálnym otázkam novej legislatívy, usmerňuje vedenie škôl v aktuálnych legislatívnych zmenách.

- *Plánovanie profesijného rozvoja pedagógov je plne v kompetencii riaditeľov škôl - školy predkladajú KSK plány profesijného rozvoja na schválenie a každoročne ich vyhodnotenie v zmysle platnej školskej legislatívy (založené na dôvere, že riaditeľ školy vie, ktoré druhy vzdelávania sú potrebné pre jeho pedagogických a odborných zamestnancov). Odbornosť vyučovacieho procesu sa na školách KSK pohybuje na úrovni takmer 97 %.*
- *Na školách je zavedená pozícia digitálneho koordinátora, ktorý pomáha rozvíjať digitálne skills u ostatných zamestnancov.*
- *KSK investuje aj do posilňovania jazykových kompetencií pedagogických zamestnancov a to poskytovaním jazykových kurzov, ktoré sú po úspešnom zvládnutí preplácané z úrovne KSK.*
- *Formálne aj neformálne vzdelávanie PZ sa realizuje aj formou aktivít v odborných sekciách, kedy členovia sekcií a učitelia odborných predmetov vykonávajú návštevy vo firmách a podnikoch, aby sa oboznámili s požiadavkami zamestnávateľov na odborné vzdelávanie a na získavanie informácií od odborných garantov sekcií z výrobného a súkromného sektora a garantov z univerzít (spolupráca s TUKE a UPJŠ). KSK realizuje pravidelné workshopy pre učiteľov odborných predmetov a majstrov odbornej výchovy napr. workshop barbierstva, workshop prípravy moderných jedál, atď..*

3. Duálne vzdelávanie – Duálne vzdelávanie na území KSK sa stalo jedným z pilierov riadenia kvality OVP, pričom KSK už eviduje výrazný nárast počtu zamestnávateľov v SDV a zapojených žiakov: *8-násobný nárast (počet zamestnávateľov poskytujúcich praktické vyučovanie je 200)*.
 - Etablovanie SDV v KSK je výrazné, preto sa KSK v súčasnosti zameriava *viac na kvalitu v odbornom vzdelávaní, než na kvantitu*.
 - Stredné odborné školy KSK realizujú spoluprácu so zamestnávateľmi formou odbornej praxe resp. výcviku na základe zmluvy o spolupráci so zamestnávateľmi (školský systém) a/alebo duálnej zmluvy uzatvorenej medzi školou a zamestnávateľom. V zriaďovateľskej pôsobnosti KSK spolupracuje so zamestnávateľmi 37 SOŠ, z toho je 22 škôl zapojených do systému duálneho vzdelávania (SDV), čo predstavuje 60 %. Počet žiakov zapojených do SDV v školách KSK je 1 536 (šk. rok 2023/2024) v rámci 60 odborov (čo predstavuje 37% žiakov), to je zároveň aj počet uzavretých učebných zmlúv, čo predstavuje v pomere k celkovému počtu žiakov (včítane odborov F a M) *na odborných školách takmer 12%*.
 - So školami v KSK spolupracuje v rámci SDV *200 zamestnávateľov* poskytujúcich praktické vyučovanie. To naznačuje dobrú úroveň zapojenia do systému duálneho vzdelávania v rámci kraja. Zavedenie a rozvoj duálneho vzdelávania, ktoré prebieha v spolupráci so zamestnávateľmi, zlepšuje praktické zručnosti žiakov a ich zamestnateľnosť.
 - Zamestnanosť absolventov odborných škôl v KSK závisí od konkrétnych študijných a učebných odborov a miery ich súladu s požiadavkami trhu práce. Odbory obchodu a služieb úroveň dosahujú úroveň zamestnanosti 75 %, technické odbory sa pohybujú na úrovni 87 % a IT odbory až na hodnote 93 %, čo poukazuje na dopyt po absolventoch týchto odborov a ich praktickú pripravenosť (zdroj CVTI, máj 2024). Duálne vzdelávanie v týchto odboroch výrazne prispieva k lepšiemu uplatneniu absolventov, nakoľko nadobúdajú reálne skúsenosti už počas štúdia.
4. Inkluzívnosť OVP – KSK sa v tejto strategickej prioritě zameriava na podporu inkluzívneho vzdelávania s cieľom zabezpečiť rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich sociálne, kultúrne či zdravotné zázemie. Obsahuje opatrenia, ktoré majú prispieť k vytvoreniu otvoreného a podporného vzdelávacieho prostredia.
 - KSK smeruje výchovno-vzdelávací proces k rozvoju osobnosti dieťaťa, jeho nadania a duševných schopností.
 - Uplatňuje integrovaný prístup v lokalitách s prítomnosťou segregovaných rómskych komunít. KSK podporuje školy a ŠZ pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania a integráciu detí a žiakov.
 - Na školách vytvára pracovné miesta pre členov *školského podporného tímu*.
 - Na potrebu flexibilnej ponuky OVP pre znevýhodnené skupiny reaguje KSK tým, že plánuje v rámci zapojenia v CuRI *pilotné overenie konceptu tréningových centier* za účelom zlepšenia integrácie.
 - Ďalším projektom, do ktorého sa KSK zapojilo, je *projekt zameraný na ľudí v situácii NEET* a/alebo ohrozených situáciou NEET (poznámka: NEET = not

in education, employment or training), pri ktorom bude možné vytvárať jednotné kontaktné miesta, kde sa bude individuálne pracovať s klientmi a jednou z možností bude aj ich posúvanie do tréningových centier, kde klienti získajú také zručnosti, ktoré sú potrebné pre zamestnávateľov v danej lokalite.

- Podpora inklúzie v školách sa realizuje aj cez *projekty debarierizácie* cez zdroje EÚ. Tento prístup umožní lepší prístup ku kvalitnému inkluzívnemu a desegregovanému vzdelávaniu, zníži mieru dlhodobej nezamestnanosti a umožní prístup k sociálnej infraštruktúre.
- Potreby žiakov reflektujú aj úpravy školských vzdelávacích programov.

3.3.1. Celkové zhodnotenie poskytovania odborného vzdelávania a prípravy v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET

Kapitola sa zaoberá zhodnotením poskytovania OVP v KSK s ohľadom na odporúčania a kritériá systému EQAVET. Tento hodnotiaci proces je nevyhnutný pre zlepšovanie kvality OVP, pričom sa usilujeme o jeho zosúladenie s európskymi normami a príkladmi dobrej praxe. Hodnotenie aktuálneho stavu a identifikácie silných stránok ako aj identifikácia oblastí na zlepšenie sú vhodným prostriedkom na zvýšenie efektívnosti a kvality OVP v KSK. V hodnotení zohľadňujeme legislatívne rámce a metodologické postupy, ale aj reálne potreby a očakávania trhu práce, ako aj samotných účastníkov vzdelávacích programov:

1. EQAVET: Plánovanie - Plánovanie a kvalita ponuky vzdelávacích programov

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Reštrukturalizácia školskej siete a odborov – KSK priebežne aktualizuje ponuku odborov podľa požiadaviek trhu práce, pričom flexibilne zavádza experimentálne odbory a vyraduje neaktívne. Prepojenie so zamestnávateľmi – školské vzdelávacie programy sa tvoria v spolupráci so zamestnávateľmi zapojenými do duálneho vzdelávania. Digitálna transformácia vzdelávania – KSK podporuje inováciu obsahu v technických a prírodovedných predmetoch, implementáciu IoT technológií a rozvoj digitálnych kompetencií žiakov.
- Návrh na zlepšenie: *Zaviesť konkrétne ukazovatele kvality, ako je napr. počet úspešne ukončených experimentálne overovaných odborov, zamestnanosť absolventov a spokojnosť zamestnávateľov, ale aj škôl a žiakov so zamestnávateľom v SDV, ktoré umožnia systematické sledovanie plnenia strategických cieľov. Posilniť analytické nástroje na hodnotenie efektívnosti zavedených odborov. Pokračovať v rozvoji vzdelávacej infraštruktúry – investovať do moderných zariadení a technológií, ktoré umožnia kvalitnú výučbu a praktickú prípravu žiakov v reálnych pracovných podmienkach. Zaviesť systematickejší monitoring potrieb trhu práce v spolupráci so zamestnávateľmi.*

2. EQAVET: Implementácia - EQAVET zdôrazňuje dôležitosť efektívneho aj inkluzívneho poskytovania vzdelávania, ktoré je v súlade s plánovanými cieľmi.

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: KSK aktívne podporuje duálne vzdelávanie, zavádza model inkluzívneho vzdelávania aj s dôrazom na prevenciu. Priemerná zamestnanosť dosahuje hodnotu 85 %. V oblasti inklúzie podporuje model vytvárania školských podporných tímov, pri MRK systematicky zriaďuje elokované pracoviská z dôvodu zvyšovania dostupnosti vzdelávania. Zavádzanie motivačných nástrojov pre pedagogických pracovníkov. Modernizácia infraštruktúry – KSK realizovalo pasportizáciu škôl, čo umožnilo efektívne plánovanie rekonštrukcií, odstránenie havarijných stavov a znižovanie energetickej náročnosti budov. Optimalizácia financovania – Využitie fondov EÚ (Program Slovensko, Plán obnovy a odolnosti, Kohézny fond, IROP) na modernizáciu škôl a vytvorenie vzdelávacích centier.
 - Návrh na zlepšenie: *Vytvárať podmienky pre zvyšovanie kvality duálneho vzdelávania jeho rozširovaním do celého kraja, vytvoriť regionálnu analýzu NEET a podmienky na budovanie jednotných kontaktných centier, zvýšiť počet škôl s vytvoreným školským podporným tímom. Investovať do modernizácie vzdelávacích programov a zabezpečiť ich prepojenie s inováciami a technologickými trendmi. Organizovať pravidelný profesijný rozvoj učiteľov v oblasti inovácií vo výučbe, technických zručností a pedagogických metód, ktoré zohľadňujú potreby dnešného trhu práce a technologického prostredia. Posilniť inkluzívne vzdelávanie a zabezpečiť lepšiu individualizovanú podporu pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Zintenzívniť zavádzanie inovatívnych foriem výučby a metodickú podporu škôl pri ich implementácii.*
3. EQAVET: Hodnotenie: EQAVET odporúča systematické hodnotenie vzdelávacieho procesu a výstupov na základe definovaných kritérií kvality.
- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Kontroly kvality sú realizované prostredníctvom školských inšpekčných centier, avšak chýba systematické sebahodnotenie škôl. Školy sú povinné implementovať inovatívne vzdelávacie formy do ŠKVP a zriaďovateľ sleduje ich plnenie. Vyhodnocovanie profesijného rozvoja pedagógov – školy predkladajú plány rozvoja pedagogických zamestnancov na schválenie KSK. Miera zamestnanosti absolventov odborných škôl v technických odboroch je na úrovni 87 %, v IT odboroch až 93 %.
 - Návrh na zlepšenie: *Zaviest' povinné pravidelné sebahodnotenie odborných škôl, ktoré by zahŕňalo spätnú väzbu od zamestnávateľov, žiakov a absolventov. Definovať kritériá úspešnosti programov, pravidelne monitorovať ich implementáciu a vytvoriť mechanizmus pravidelnej spätnej väzby od zamestnávateľov a absolventov na kvalitu vzdelávania.*
4. EQAVET: Zlepšovanie - EQAVET zdôrazňuje potrebu pravidelnej revízie stratégií a opatrení na základe výsledkov hodnotenia.
- Súlad s EQAVET: Strategické dokumenty KSK sú priebežne aktualizované revíziou cieľov a opatrení, neaktuálne opatrenia sú odstraňované a sú nastavované opatrenia nové. Posilňovanie regionálnej spolupráce a vytváranie partnerstiev. Posilnenie profesijného rozvoja učiteľov – Realizujú sa workshopy s odborníkmi z praxe, jazykové kurzy pre učiteľov a školenia v

spolupráci s univerzitami a IT sektorom. Rozvoj duálneho vzdelávania – KSK eviduje 8-násobný nárast zapojených zamestnávateľov, pričom kvalitu duálneho vzdelávania zlepšuje dôraz na spoluprácu škôl s firmami a individuálnu podporu žiakov.

- Návrh na zlepšenie: *Vytvoriť pracovnú pozíciu koordinátora kvality OVP na OŠ za účelom poskytovania metodickéj pomoci školám a implementáciu štandardov kvality podľa odporúčaní EQAVET. Podporovať vytváranie silnejších partnerstiev medzi regionálnymi školami, odbornými vzdelávacími inštitúciami a firmami môže pomôcť optimalizovať vzdelávacie programy tak, aby odrážali špecifické potreby jednotlivých regiónov. Podporiť väčšiu účasť odborných škôl na zahraničných výmenných programoch. Rozšíriť podporu odborníkov z praxe vo výučbe a motivovať ich k dlhodobej spolupráci so školami. Znížiť administratívnu záťaž pri implementácii duálneho vzdelávania pre školy aj zamestnávateľov.*

3.3.2. Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET – návrh opatrení a termínov ich implementácie

1. Zvýšenie inkluzívnosti odborného vzdelávania

- Popis opatrenia: Podporovať školy a školské zariadenia pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania a integráciu detí a žiakov a vytváranie ŠPT.
- Termín implementácie: september 2025
- Dôvod: Podpora inklúzie zlepšuje rovnaký prístup k vzdelaniu pre všetkých žiakov, čím sa zvyšuje ich šanca na úspech a rozvoj, bez ohľadu na znevýhodnenia.

2. Modernizácia infraštruktúry a materiálno-technického vybavenia

- Popis opatrenia: Uchádzať o získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov EÚ, ktoré umožnia župným školám realizovať komplexné projekty na modernizáciu MTZ. Zvýšiť počet centier excelentnosti na území KSK zapojením sa do NP CEOVP. Spolupracovať so zamestnávateľmi pri zvyšovaní úrovne MTZ odborných dielní a pracovísk.
- Termín implementácie: priebežne, podľa výziev
- Dôvod: Miesto s kvalitným materiálnym vybavením je kľúčovým v dosahovaní úspešnosti zaradenia sa absolventov vzdelávania na trh práce.

3. Zjednodušenie administratívnych procesov v duálnom vzdelávaní

- Popis opatrenia: VÚC bude pracovať na zjednodušení procesov a digitalizácii dokumentácie v rámci duálneho vzdelávania. Cieľom bude odstrániť nadbytočnú administratívu pre školy aj zamestnávateľov a zvýšiť tak ich záujem o spoluprácu.
- Termín implementácie: 1. polrok 2026
- Dôvod: Duálne vzdelávanie je efektívny model, avšak nadmerná administratíva často bráni jeho širšiemu využitiu. Zjednodušenie procesov zvýši počet zapojených zamestnávateľov a žiakov.

4. Posilnenie spolupráce medzi školami a zamestnávateľmi v rámci OV aj SDV

- Popis opatrenia: Organizovať pravidelné okrúhle stoly a networkingové podujatia, kde sa budú školy, zamestnávatelia a profesijné organizácie stretávať, diskutovať o potrebách trhu a nadväzovať spolupráce.
- Termín implementácie: 2x ročne od 2025
- Dôvod: Priama spolupráca so zamestnávateľmi pomôže lepšie zosúladiť odborné vzdelávanie s praxou a podporí rozvoj duálneho vzdelávania.

5. Podpora profesijného rozvoja pedagógov a odborných zamestnancov

- Popis opatrenia: VÚC bude poskytovať granty na vzdelávanie učiteľov odborných predmetov, organizovať workshopy so zamestnávateľmi a podporovať zahraničné mobility pedagógov na získanie inovatívnych prístupov. Zaviesť vhodný nástroj na motiváciu a podporu aj pre začínajúcich pedagógov.
- Termín implementácie: Priebežne od 2025
- Dôvod: Systematický profesijný rozvoj pedagógov je kľúčový pre zlepšenie kvality výučby, čo priamo ovplyvňuje výsledky žiakov a ich pripravenosť na trh práce. Kvalita vzdelávania závisí od pripravenosti učiteľov, ktorí musia byť schopní reagovať na moderné požiadavky trhu práce a nové vzdelávacie trendy. Opatrenie bude motivačným na zotrvávanie v učiteľskom povolání, čím sa zabezpečí obnova pedagogického zboru na školách

6. Rozvoj inovatívnych vzdelávacích metód a digitalizácie

- Popis opatrenia: Podporovať vedenie škôl, zamestnancov škôl a žiakov k získavaniu kompetencií potrebných pre neustále sa vyvíjajúcu digitálnu éru a IT, a to v súlade s najnovšími trendami. Zabezpečiť školenie pedagógov na prácu s týmito nástrojmi. Spolupracovať s firmami a profesijnými organizáciami pri rozvoji kompetencií pedagogických zamestnancov
- Termín implementácie: Priebežne od 2025
- Dôvod: Digitalizácia a moderné technológie zvyšujú atraktivnosť odborného vzdelávania, pomáhajú rozvíjať praktické zručnosti žiakov a lepšie ich pripravujú na trh práce. Spolupráca s odborníkmi z praxe zaručuje, že pedagógovia získajú najnovšie vedomosti a zručnosti, ktoré zlepšujú kvalitu výučby a reagujú na aktuálne potreby trhu práce.

7. Systematický monitoring potrieb trhu práce a efektívnosti odborov

- Popis opatrenia: Vytvoriť a zaviesť pravidelný systém zberu a analýzy údajov o požiadavkách trhu práce v spolupráci so zamestnávateľmi, profesijnými organizáciami a sektorovými radami. Súčasťou bude aj spätná väzba od absolventov a zamestnávateľov na kvalitu vzdelávania. Pravidelne monitorovať potreby trhu práce a sledovať aktualizáciu vzdelávacích programov škôl podľa požiadaviek zamestnávateľov.
- Termín implementácie: január 2026
- Dôvod: Neustále sa meniaci trh práce si vyžaduje pravidelnú aktualizáciu vzdelávacích programov, aby sa zabezpečila lepšia zamestnatel'nosť absolventov a efektívne využitie zdrojov. Sledovanie potrieb trhu práce zabezpečuje, že OVP bude relevantné a prispôsobené aktuálnym a budúcim požiadavkám zamestnávateľov

3.3.3. Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK

Navrhované opatrenia sú koncipované tak, aby podporili naplnenie kľúčových priorít KSK v oblasti OVP. Ich implementácia prispeje k modernizácii vzdelávacieho systému, zlepšeniu kvality vzdelávania, zvýšeniu inkluzívnosti a flexibilizácie vzdelávacích procesov a lepšiemu prepojeniu s potrebami trhu práce, čo pozitívne ovplyvní konkurencieschopnosť kraja a zamestnatel'nosť jeho obyvateľov:

1. Podpora inkluzívnosti odborného vzdelávania

- Prínos opatrení: Zabezpečenie rovného prístupu k vzdelávaniu pre všetkých žiakov, vrátane znevýhodnených skupín, podporuje napĺňanie priorít KSK v oblasti zvýšenia rovnosti a inklúzie vo vzdelávacom systéme. Týmto sa vytvára prostredie, ktoré personalizovane reaguje na potreby rôznych skupín žiakov, čo je v súlade s cieľmi znižovania nerovností a podpory sociálnej inklúzie, ako sú stanovené v strategických dokumentoch kraja.
- Efekt: Zvýšenie prístupnosti vzdelávania a podpora rovnosti príležitostí prispieva k dosahovaniu cieľov v oblasti inkluzívneho vzdelávania a znižovania sociálnych a vzdelávacích rozdielov medzi regiónmi.

2. Modernizácia infraštruktúry a MTZ

- Prínos opatrení: Vzdelávaním pomocou moderných technológií, učebných pomôcok, interaktívnych materiálov, simulácií a laboratórií sa zvyšuje pochopenie aj zapojenie žiakov; Moderným MTZ sú žiaci lepšie pripravení na nároky trhu práce v 21. storočí.
- Efekt: Modernizácia infraštruktúry školy pomôže školám držať krok s technologickým pokrokom a meniace sa potreby žiakov, zvyšuje motiváciu, koncentráciu a celkový komfort žiakov aj učiteľov, čo je nevyhnutným základom kvality výchovno-vzdelávacieho procesu.

3. Zvýšenie atraktívnosti OVP a podpora SDV

- Prínos opatrení: Inovácie a metodiky vzdelávania vyplývajúce z aplikácie prudko rozvíjajúcich sa technológií v oblasti automotive, automatizácie, strojárstva, IKT a elektrotechniky a rozvoj spolupráce škola – zamestnávateľ pomôže odstraňovať problém nedostatku kvalifikovaných pracovníkov.
- Efekt: Motivácia a angažovanosť žiakov, interaktívne a personalizované vzdelávanie vedie k efektívnejšiemu OVP. Modernizácia zároveň zabezpečí rovnaké príležitosti pre všetkých žiakov nielen v uplatnení sa na trhu práce ale aj v ich kariérnom raste. a pomôže odstrániť sociálne bariéry.

4. Personálne zabezpečenie a plán profesijného rozvoja

- Prínos opatrení: Systematické zlepšovanie profesijného rozvoja pedagógov, ktoré je založené na výsledkoch žiakov a aktuálnych potrebách trhu práce, prispieva k zvýšeniu kvality vzdelávania. V súlade s prioritami KSK tento krok podporuje profesionalizáciu pedagogického zboru a jeho schopnosť efektívne reagovať na aktuálne požiadavky meniaceho sa trhu práce a spoločnosti.
- Efekt: Zlepšovanie kvality výučby a efektívnejšie prispôsobenie vzdelávania požiadavkám trhu práce prispieva k naplneniu cieľov regionálneho rozvoja a zamestnatelnosti absolventov stredných škôl.

5. Spolupráca s firmami a profesijnými organizáciami pri rozvoji kompetencií pedagogických zamestnancov

- Prínos opatrení: Týmto opatrením sa zabezpečuje, že pedagógovia budú mať prístup k aktuálnym informáciám a školeniam priamo od odborníkov z praxe, čo posilní ich kompetencie v oblasti nových technológií a odborných znalostí. Spolupráca s podnikmi a profesijnými organizáciami zabezpečuje, že

vzdelávacie programy budú viac orientované na aktuálne požiadavky trhu práce, čo zvyšuje zamestnateľnosť absolventov a ich pripravenosť na reálny pracovný trh.

- Efekt: Podpora profesijného rozvoja pedagógov a prispôsobenie vzdelávacích programov potrebám trhu práce prispieva k zvyšovaniu konkurencieschopnosti regiónu a k lepšiemu prepojeniu vzdelávacieho systému s potrebami podnikateľskej sféry.

6. Sledovanie potrieb trhu práce a prispôsobenie vzdelávacích programov

- Prínos opatrení: Aktívne sledovanie potrieb trhu práce a prispôsobovanie vzdelávacích programov umožní efektívne reagovať na aktuálne a budúce požiadavky zamestnávateľov v regióne. Toto opatrenie podporí flexibilitu a relevantnosť odborného vzdelávania, čím prispeje k znižovaniu nezamestnanosti a zvyšovaniu zamestnateľnosti absolventov. Zároveň pomôže odstraňovať sociálne bariéry.
- Efekt: Reagovanie na aktuálne potreby trhu práce v oblasti vzdelávania prispeje k efektívnejšiemu prepojeniu vzdelávacieho systému s ekonomickým rozvojom kraja, čo podporí rast konkurencieschopnosti a dlhodobú udržateľnosť pracovných miest.

Poskytovanie OVP v KSK vykazuje silné stránky v oblasti optimalizácie siete stredných škôl a siete ich odborov, v oblasti aktívnych župných škôl, efektívneho využívania finančných zdrojov EÚ v oblasti OVP, digitálnej transformácie a zvyšovania kvality školských zariadení. Na druhej strane sa nájdu oblasti, ktoré majú potenciál stať sa lepšími – posilnenie kvality SDV, medzigeneračné vzdelávanie, zavádzanie systematických seba-hodnotiacich mechanizmov a zvyšovanie kvality vzdelávacieho manažmentu.

Implementácia odporúčaní rámca EQAVET ponúka možnosť systematického zlepšovania kvality odborného vzdelávania a prípravy v súlade s európskymi štandardmi. Návrhy opatrení pre akčný plán predstavujú komplexný prístup, ktorý zabezpečí nielen zlepšenie kvality vzdelávacieho systému, ale aj jeho lepšiu flexibilitu a prispôsobivosť aktuálnym potrebám trhu práce. Zároveň pomôže odstraňovať sociálne bariéry a zvyšovaniu životnej úrovne.

Efektívna realizácia navrhovaných opatrení umožní Košickému samosprávnemu kraju naplňovať plán jeho rozvoja v oblasti vzdelávania, zvyšovať konkurencieschopnosť kraja a zabezpečovať rovnosť socioekonomického pozadia. Prispeje k udržateľnému hospodárskemu rastu, k posilneniu ekonomickej stability kraja a pripravenosti jeho obyvateľstva na výzvy budúcnosti.

3.4. Úspechy a výkony žiakov

Investícia do odborného vzdelávania a prípravy je v KSK strategickým krokom, ktorý prináša výhody pre všetkých zúčastnených žiakov a pripravuje mladých ľudí na pracovný trh. Pre efektívne hodnotenie úspechov a výkonov žiakov je nevyhnutné sledovať kľúčové aspekty ich vzdelávacieho procesu. Hodnotenie žiakov na maturitných (MS), záverečných (ZS), či absolventských skúškach (AS) poskytuje merateľný ukazovateľ ich študijných výsledkov včítane praktickej prípravy.

Nasledujúce zhodnotenie vychádza z dotazníka a poskytuje prehľad o aktuálnom stave kvality OVP v kraji:

1. Výsledky žiakov

- *KSK sleduje výsledky žiakov stredných škôl* cez hodnotiace správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl, ktoré predkladajú školy v zmysle platnej vyhlášky; kraj nespracováva tieto výsledky parciálne, ale *komplexne*. Ucelená hodnotiacia správa za všetky stredné školy obsahuje údaje, o.i., o výsledkoch žiakov v maturitných, záverečných aj absolventských skúškach.
- Externé hodnotenie MS sleduje podľa predmetov cez výstupy NUCEM, ktoré umožňuje kraju porovnania úspešnosti medzi rôznymi školami aj regiónmi.
- Systém zberu dát a hodnotenia výsledkov ZS na úrovni kraja prebieha prostredníctvom správ o výchovno-vzdelávacej činnosti predkladaných individuálne školami, alebo priamo na zasadnutiach Rád škôl, kde sa pravidelne výsledky žiakov vyhodnocujú.
- KSK nesleduje rozdiely v úspešnosti medzi rôznymi skupinami žiakov, napr. chlapci/dievčatá, cudzincov, či žiakov zo zdravotným znevýhodnením,
- Výsledky žiakov poukazujú na rozdiely podľa regionálneho umiestnenia školy, podľa druhu odboru (M, K, F) a podľa toho, či žiak navštevuje školu, ktorá poskytuje vzdelávanie iba v maturitných alebo aj v kombinácii maturitných a nematuritných odboroch. Rozdiely v úspešnosti žiakov sú často späté so sociálnym zázemím, chudobou a vylúčením, najviac v marginalizovaných rómskych komunitách.
- Z dotazníka vyplýva, že *kraj nemonitoruje prepojenie výsledkov žiakov s atraktívnosťou odboru, ktorý študujú*.

2. Úspešné vs. predčasné ukončenie štúdia (PUŠD)

- V Košickom samosprávnom kraji sa venuje pozornosť zlepšeniu úspešnosti ukončenia štúdia a zníženiu predčasných odchodov žiakov z odborného vzdelávania. KSK sleduje monitorovanie úspešného ukončovania štúdia, rovnako aj výsledky testovania, cez hodnotiacu správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl, ktorú predkladajú školy v zmysle platnej vyhlášky. Z údajov komplexnej Hodnotiacej správy za školský rok 2023/2024 vyplýva, že na školách - odborných školách bez UO je nezamestnaných len 6,9 % absolventov, pričom na SOŠ s UO je to trojnásobný údaj – až 25,7 %.

- *Predčasné ukončenie školského dochádzania KSK nemonitoruje, toto sledovanie je v plnej kompetencii samotných škôl.*
- KSK prejavil záujem o zapojenie sa do NP, ktorý realizuje Výskumný ústav detskej psychológie a patopsychológie, ktorý sa týka predchádzaniu predčasného ukončovania školskej dochádzky a komplementárne ho bude dopĺňať aj vyššie spomínaný *projekt „Záruka pre mladých“* zameraný na ľudí v situácii NEET a/alebo ohrozených situáciou NEET.
- Na úrovni kraja *chýba evidencia a zároveň dlhodobé sledovanie predčasného ukončovania štúdia.*
- Aj v Košickom samosprávnom kraji predstavuje *predčasné ukončenie školskej dochádzky významný rizikový faktor*, ktorý výrazne znižuje zamestnateľnosť mladých ľudí. Žiaci s predčasne ukončenou školskou dochádzkou majú až 12-krát vyššiu pravdepodobnosť, že zostanú nezamestnaní.
- Aj napriek existujúcemu vysokému riziku PUŠD u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia v MRK *nemá KSK vypracovaný model opatrení na zisťovanie jej príčin ani na jej znižovanie.*
- V rámci *Operačného programu Ľudské zdroje* sú navrhované špecifické opatrenia na podporu znevýhodnených skupín, najmä v oblasti odstraňovania rodových nerovností na trhu práce a v príprave naň, so zameraním na podporu služieb a sociálneho začlenenia.
- Napriek týmto snahám, v rámci Operačného programu Ľudské zdroje bolo identifikované, že oblasť podpory znevýhodnených škôl a žiakov, vrátane vzdelávania druhou šancou a zlepšenia situácie minorít, zostáva bez výrazného pokroku. Tieto informácie naznačujú, že hoci existujú iniciatívy na podporu znevýhodnených žiakov v odbornom vzdelávaní v KSK, je potrebné pokračovať v implementácii a zlepšovaní týchto opatrení na dosiahnutie želaných výsledkov.

3. Rozvoj kľúčových kompetencií a zručností

- Rozvoj kľúčových kompetencií a zručností v odbornom vzdelávaní a príprave je v KSK prioritou, čo sa odráža v strategických dokumentoch a iniciatívach zameraných na zlepšenie kvality vzdelávania a prípravy študentov pre trh práce. *KSK aktívne podporuje rozvoj kľúčových kompetencií a zručností v OVP*, čo by malo pozitívne ovplyvniť uplatnenie absolventov na trhu práce a znížiť mieru nezamestnanosti v regióne. Zo strategických dokumentov KSK vyplýva, že KSK kladie *dôraz na rozvoj všetkých kompetencií a zručností*, ktoré sú potrebné pre neustále sa vyvíjajúcu *digitálnu éru a IT*.
- Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK na roky 2021 – 2025 zdôrazňuje potrebu prepojenia vzdelávania s praxou pod heslom: *„Vychovávame pre život, vzdelávame pre prax“*. Cieľom je zabezpečiť, aby absolventi stredných škôl disponovali kompetenciami a zručnosťami požadovanými na trhu práce. Výchovno-vzdelávací proces sa na školách KSK zameriava na rozvoj kritického myslenia, kreativity, komunikačných skills, adaptabilitu a na praktické zručnosti a ich prepojenie s modernými technológiami. Školy boli zapojené aj do zvyšovania finančnej, matematickej, prírodovednej a čitateľskej gramotnosti (tzv. projekty zvyšovania 4 gramotností).

- Z dotazníka vyplýva, že KSK považuje za úspešný model pre rozvíjanie kľúčových kompetencií a zručností žiakov k dosiahnutiu úspechu v rôznych oblastiach života aj *SDV. Kraj ale neevviduje hodnotenie a spätnú väzbu od zamestnávateľov o úrovni zručností absolventov SOŠ.*
- KSK vníma ako užitočné *prepájanie OVP s konkrétnymi firmami a zamestnávateľmi*, čo realizuje *v rámci formálneho i neformálneho vzdelávania*; osvedčené sú *medzinárodné mobility* zamerané nielen na odborné stáže, ale aj rozvoj soft skills a finančnej gramotnosti. V rámci obdobia 9/2021 – 8/2023 bolo na všetkých župných školách celkovo uskutočnených *1563 mobilít žiakov Erasmus+*. Boli to stretnutia žiakov európskych škôl v rámci neformálneho vzdelávania, pracovné stáže v rámci odborného vzdelávania, ale aj krátke vzdelávacie mobility žiakov.
- KSK v spolupráci s Mestom Košice, Univerzitou Pavla Jozefa Šafárika, Technickou univerzitou v Košiciach a Univerzitou veterinárskeho lekárstva a farmácie v Košiciach založili *Inovačné centrum Košického kraja (ICKK)*. ICKK ponúka školám aktivity podnikateľských a inovačných zručností a zabezpečuje odborné vzdelávanie učiteľov stredných škôl v oblasti regionálneho vzdelávacieho programu na podporu podnikania a inovácií.
- Okrem toho, Operačný program Ľudské zdroje zdôrazňuje podporu rozvoja kľúčových kompetencií, predovšetkým v oblasti jazykových a IKT zručností, čo je v súlade s cieľmi KSK.

4. Praktická príprava a stáže

- V KSK sa praktická príprava a stáže v rámci odborného vzdelávania realizujú prostredníctvom viacerých iniciatív a programov. Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách v KSK na roky 2021–2025 kladie dôraz na optimalizáciu siete stredných škôl, posilnenie ich kapacít a podporu partnerstiev medzi školami a zamestnávateľmi. V rámci tejto stratégie sa školy zameriavajú na:
 - Optimalizáciu a stabilizáciu siete stredných škôl, ktorej cieľom je zabezpečiť kvalitné vzdelávanie a praktickú prípravu žiakov v súlade s potrebami trhu práce;
 - Posilnenie vnútorných kapacít škôl, s dôrazom na zlepšenie materiálno-technického vybavenia a odborných kompetencií pedagógov;
 - Partnerstvá škôl a zamestnávateľov, zameraných na podporu spolupráce medzi školami a podnikmi za účelom zabezpečenia kvalitnej praktickej prípravy žiakov.
- Okrem toho, školy v KSK ponúkajú rôzne programy na podporu praktickej prípravy:
 - Odborné stáže v zahraničí (Erasmus+) - Možnosť získať skúsenosti v medzinárodnom prostredí;
 - Praktická príprava na zmluvných pracoviskách - Spolupráca so zamestnávateľmi na zabezpečenie reálnych pracovných skúseností pre žiakov.
- V KSK sa *duálne vzdelávanie (SDV)* rozvíja v rámci odborných stredných škôl, pričom jeho úroveň je pomerne vysoká, ale s rôznymi variáciami v závislosti od konkrétnych škôl. *V školskom roku 2023/2024 bolo do duálneho vzdelávania*

zapojených 1536 žiakov v rámci 60 odborov, čo predstavuje približne 37 % zo všetkých žiakov v týchto odboroch. To ukazuje, že duálne vzdelávanie je v KSK pomerne bežným modelom. Najväčší podiel žiakov zapojených do duálneho vzdelávania vykazujú školy ako:

- *SOŠ priemyselných technológií v Košiciach-Šaca: až 85–100 % žiakov v jednotlivých odboroch, čo je umožnené silnou spoluprácou so zamestnávateľom, ako je U.S. Steel;*
- *Spojená škola Sečovce: 96 % žiakov v odbore Informačné a sieťové technológie;*
- *SOŠ technická v Michalovciach: 83 % žiakov v odbore mechanik/mechatronik;*
- *Obchodná akadémia Polárna: 80 % zapojených žiakov v duálnom vzdelávaní.*

Tieto školy môžu slúžiť ako príklady dobrej praxe v implementácii duálneho vzdelávania, pričom spolupráca s veľkými zamestnávateľmi zohráva kľúčovú rolu pri jeho úspešnosti.

- Napriek týmto pozitívnym výsledkom sa úroveň duálneho vzdelávania môže líšiť medzi jednotlivými školami a odbormi. Nie všetky školy majú rovnaké podmienky na implementáciu duálneho vzdelávania, čo je dôsledkom rôznej dostupnosti partnerov z praxe a konkrétnych zmluvných podmienok. Taktiež, nie všetky školy majú rovnakú schopnosť zabezpečiť kvalitné pracovné stáže a prax v reálnom pracovnom prostredí.

5. Spolupráca so zamestnávateľmi / spokojnosť zamestnávateľov

- *V KSK je spolupráca so zamestnávateľmi v oblasti odborného vzdelávania a prípravy na trhu práce v posledných rokoch na vzostupe, aj keď nie je jednotná a závisí od konkrétnych sektorov a škôl. Vysokú úroveň spolupráce so zamestnávateľmi považuje kraj za dôležitý faktor pre ekonomický a sociálny rozvoj. KSK aktívne spolupracuje so zamestnávateľmi s cieľom vytvárať priaznivé podmienky pre vzdelávanie a odbornú prípravu.*
- *V KSK existuje aktívna spolupráca medzi odbornými školami a zamestnávateľmi, ktorá sa prejavuje rôznymi formami, ako sú duálne vzdelávanie (SDV), odborné stáže, prax v reálnom pracovnom prostredí a formovanie učebných osnov. Školy majú so zamestnávateľmi uzatvorené duálne zmluvy aj zmluvy o praktickom vyučovaní na realizáciu odborného výcviku a praxe žiakov či súvislej odbornej praxe. Tento model spolupráce umožňuje študentom nadobudnúť praktické skúsenosti priamo vo firmách, čo zvyšuje ich šance na zamestnanie po absolvovaní školy.*
- *Spolupráca medzi odbornými školami a zamestnávateľmi v KSK je aktívna v spolupráci školských vzdelávacích programov (ŠkVP), čím sa zvyšuje relevantnosť vzdelávania pre trh práce. Reakcie škôl na požiadavky zamestnávateľov, vrátane zavádzania nových odborov a úprav učebných osnov sú flexibilne nastavené.*
- *KSK v súčasnosti nemá úplne systematicky spracované nástroje na monitorovanie spokojnosti zamestnávateľov, hoci školy si obvykle samostatne zbierajú spätnú väzbu a monitorujú efektívnosť svojich programov. Tento prístup umožňuje školám flexibilne reagovať na potreby zamestnávateľov, ale aj zistiť, kde sa potrebujú zlepšiť.*

- Spokojnosť zamestnávateľov sa líši v závislosti od konkrétnych odborov a školských partnerstiev. U zamestnávateľov, ktorí sa zapájajú do SDV, je zvyčajne vysoká spokojnosť, pretože získavajú absolventov s praktickými zručnosťami a reálnymi skúsenosťami, ktoré môžu priamo využiť v praxi. Zamestnávatelia sú v rôznych oblastiach spokojní s úrovňou technických zručností a odborných kompetencií žiakov. Avšak, podľa spätnej väzby, úspech tejto spolupráce závisí nielen od kvality odborného vzdelávania, ale aj od motivácie žiakov a zapojenia zamestnávateľov do vzdelávacieho procesu.
- *Podpora zo strany KSK* - KSK sa angažuje v koordinácii medzi školami a zamestnávateľmi a pomáha vytvárať *spoločné zmluvy a partnerstvá*. Zároveň sa podporuje rozvoj odbornej praxe a stáží, ktoré sú financované prostredníctvom projektov ako Erasmus+. Spolupráca so zamestnávateľmi je podporovaná aj prostredníctvom *kariérneho poradenstva a štipendií*, ktoré zlepšujú motiváciu žiakov a zvyšujú úspešnosť absolventov na trhu práce.
- KSK nemá zadefinované nástroje na podchytenie spokojnosti absolventov o zručnostiach získaných v SDV alebo na praktickom vyučovaní. Nie všetky školy majú rovnaké podmienky pre implementáciu kvalitného duálneho vzdelávania, čo súvisí s dostupnosťou partnerov z praxe, počtom zapojených zamestnávateľov a ich ochotou investovať do vzdelávacích aktivít. V niektorých regiónoch sú tiež obmedzené možnosti praxe pre žiakov, najmä v odboroch, ktoré si vyžadujú špecifické technologické alebo odborné zručnosti.

3.4.1 Celkové zhodnotenie úspechov a výkonov žiakov v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET

V KSK je poskytovanie OVP kľúčovým prvkom rozvoja ľudských zdrojov, ktorý má zásadný vplyv na zamestnateľnosť absolventov a konkurencieschopnosť regiónu. *OVP je veľmi rozvinuté a zahŕňa aj možnosti využitia úspešných center odborného vzdelávania a prípravy.* Na území kraja pôsobí aj *jedno Centrum excelentnosti*, ktoré sa zameriava na najnovšie trendy vo vzdelávaní odborných predmetov a prispieva ku skvalitneniu OVP.

Od kvality samotného vzdelávania a od efektívneho prispôsobenia vzdelávacích programov aktuálnym trendom na otvorenom trhu práce závisí ekonomická expanzia v Košickom kraji. Tento proces vyžaduje systematický prístup, ktorý spočíva nielen v transparentnom zbere a analýze údajov ale tiež v neustálom zlepšovaní vzdelávacích metód a podmienok.

V tomto zhodnotení sa zameriavame na identifikáciu súladu existujúceho systému OVP v KSK a predkladáme konkrétne návrhy na zlepšenie v súlade s odporúčaniami rámca EQAVET. Cieľom je poskytnúť komplexný pohľad na výkon žiakov v OVP s dôrazom na kvalitu vzdelávacích výsledkov a úspešnosť absolventov pri ukončovaní štúdia, a na spoluprácu a spokojnosť zamestnávateľov so zručnosťami žiakov:

1. EQAVET: Plánovanie kvality – Definovanie a nastavenie funkčných opatrení vedúcich k úspešnosti ukončovania štúdia všetkých žiakov
 - Súlad s odporúčaniami EQAVET: V KSK je zabezpečené prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami trhu práce, pričom existuje silná podpora medzi zamestnávateľmi a poskytovateľmi OVP. Kraj plánuje zvyšovanie efektívnosti OVP prostredníctvom obsahového, personálneho a MTZ stredných odborných škôl, čo vedie k zvýšeniu pripravenosti a úspešnosti absolventov. Dôraz sa kladie na prepojenie formálneho a neformálneho vzdelávania, čím sa žiakom umožňuje rozvoj širokého spektra zručností relevantných pre pracovný trh.
 - Návrh na zlepšenie: *Zaviest' regionálnu platformu, ktorá zvýši zapojenie zamestnávateľov do plánovania modernizácie a inovácie obsahov vzdelávania vo všetkých odborných školách. Na školách zaviesť systém analýzy akademických, emocionálnych a sociálnych potrieb žiakov a pravidelných konzultácií na zvýšenie ich motivácie a zmyslu pre vzdelávanie. Lepšie monitorovať faktory vedúce k PUŠD a implementovať ciele preventívne opatrenia.*
2. EQAVET: Implementácia kvality
 - Súlad s odporúčaniami EQAVET: V KSK existuje viacero iniciatív a projektov na implementáciu kvality OVP a podporu výkonov a úspechov žiakov: existencia CEOVP, COVaP, zavedenie pozície supervízorov, etablovaný SDV. Na školách existuje funkčná podpora všetkých žiakov zavedením inkluzívnych tímov (ŠPT). KSK podporuje získavanie kľúčových kompetencií a zručností potrebných pre 21. storočie prepájaním formálneho a neformálneho vzdelávania – žiaci majú príležitosti rozvíjať mäkké zručnosti, ktorú sú dôležité pre úspech na pracovisku.
 - Návrh na zlepšenie: *Posilniť partnerstvá medzi školami a podporiť vnútorné kapacity škôl za účelom zvýšenia kompetencií a praktických zručností žiakov. Rozšíriť pozície v školských podporných tímoch a poskytovať kvalitné poradenstvo pri nastavení si realistických cieľov žiakov. Posilniť prístup k aktuálnym technológiám a zariadeniam formou modernizácie materiálo-technického vybavenia škôl. Vytvárať pozitívne školské prostredie, ktoré podporí rozvoj motivácie žiakov a ich vzťah k vzdelávaniu.*
3. EQAVET: Hodnotenie kvality – Monitorovanie a hodnotenie vzdelávacích výsledkov
 - Súlad s odporúčaniami EQAVET: KSK má vypracovaný systém na zhromažďovanie údajov o výsledkoch žiakov v maturitných, záverečných a absolventských skúškach z individuálnych hodnotiacich správ a z rokovaní školských rád. Je zabezpečená aktívna účasť zamestnávateľov zapojených v SDV na praktickej aj ústnej časti MS a ZS.
 - Návrh na zlepšenie: *Zaviest' systematické monitorovanie dôvodov predčasného ukončovania štúdia a ich analýzu na úrovni kraja s cieľom identifikovať efektívne opatrenia na zníženie miery predčasného ukončenia štúdia. Na školách podporiť vytvorenie funkčného systému monitoringu vzdelávacieho pokroku žiakov, ktorý by prebiehal v spolupráci s rodinami žiakov a školskými podpornými tímami. Prepojiť rôzne zdroje údajov o*

absolventoch, aby sa zlepšilo hodnotenie ich uplatnenia na trhu práce a efektívnosti OVP.

4. EQAVET: Zlepšovanie kvality - Zabezpečenie podmienok pre inováciu kurikula a edukačného procesu

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Nastavenie najnovších trendov vo vzdelávaní odborných predmetov pravidelnou aktualizáciou ŠkVP a prostredníctvom zavádzania inovatívnych postupov vo výučbe. Využívanie hybridných učební a virtuálnych technológií pomáha zlepšiť kvalitu vzdelávacieho procesu. Existujúca možnosť mobilit, zahraničných stáží a praxe, čo prispieva k rozvoju odborných a sociálnych zručností žiakov aj pedagogického personálu.
- Návrh na zlepšenie: *Vytvoriť systém na získavanie spätnej väzby - zabezpečiť monitoring údajov o spokojnosti zamestnávateľov s kompetenciami absolventov a spokojnosť absolventov s praktickou prípravou. Tieto údaje umožnia porovnávanie medzi školami a jednotlivými časťami regiónu a môžu byť základom pre efektívne monitorovanie kvality a zlepšovanie OVP. Zaviesť pravidelné hodnotenia efektivity vzdelávacích programov a realizovať ich úpravy na základe výsledkov monitorovania. Podporiť inovácie v edukačnom procese, aby reflektovali meniace sa požiadavky trhu práce a technologický pokrok.*

3.4.2 Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie

1. Systém zberu a analýzy údajov o úspešnosti žiakov v národných a medzinárodných súťažiach

- Popis opatrenia: Zaviesť systematický zber a analýzu údajov o úspešnosti žiakov, čo umožní porovnávanie medzi školami a jednotlivými časťami regiónu.
- Termín implementácie: Do konca školského roka 2025/2026
- Dôvod: Nedostatok centralizovaných a transparentných údajov bráni efektívnemu monitorovaniu a porovnávaniu úspechov žiakov. Systém umožní porovnávať úspešnosť žiakov medzi školami a regiónmi.

2. Zavedenie mechanizmu monitorovania dôvodov predčasného ukončenia štúdia

- Popis opatrenia: Podpora zapojenia odborných škôl do NP PUŠD - Vytvorenie a zavedenie systematického monitoringu dôvodov predčasného ukončenia štúdia a analyzovať ich na úrovni kraja, s cieľom identifikovať rizikové faktory a navrhnúť opatrenia na ich minimalizáciu. Výsledky analýz budú slúžiť ako podklad na návrh preventívnych opatrení.
- Termín implementácie: september 2026

- Dôvod: PUŠD má negatívny vplyv na uplatnenie mladých ľudí na trhu práce, preto je nevyhnutné včas identifikovať príčiny a zaviesť nápravné opatrenia. Identifikácia hlavných príčin PUŠD umožní zamerať sa na ciele intervencie na podporu žiakov ohrozených predčasným ukončením štúdia.

3. Rozšírenie inkluzívnych podporných tímov na odborných školách

- Popis opatrenia: Podporovať školy pri vytváraní školského podporného tímu (ďalej len „ŠPT“) a tým vytvoriť vhodné predpoklady na výchovno – vzdelávacie činnosti v kontexte inkluzívneho vzdelávania ako efektívnu podporu a pomoc deťom/žiakom SŠ (merateľný ukazovateľ: Počas platnosti Stratégie bude ŠPT na každej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK).
- Termín implementácie: September 2026
- Dôvod: Pozitívny vplyv realistického poradenstva žiakom, ktoré ich bude motivovať k úspešnému ukončeniu štúdia bude mať vplyv aj na znižovanie PUŠD. Zlepšenie školského prostredia, posilnenie motivácie žiakov a podpora ich sociálno-emocionálnych potrieb.

4. Vytvorenie regionálnej platformy pre spoluprácu zamestnávateľov a škôl na hodnotenie spokojnosti a výkonnosti

- Popis opatrenia: Vytvoriť regionálnu platformu, ktorá bude spájať zamestnávateľov, poskytovateľov OVP, odborné školy a zástupcov kraja za účelom lepšieho zosúladenia obsahu vzdelávania s aktuálnymi potrebami trhu práce. Zaviesť pravidelný systém spätnej väzby od zamestnávateľov týkajúcej sa kvality žiakov a /alebo absolventov a ich zručností, vrátane návrhov na zlepšenie. Zaviesť pravidelný systém spätnej väzby od žiakov týkajúcej sa kvality poskytovania praktickej prípravy u zamestnávateľov
- Termín implementácie: január 2026
- Dôvod: Spätne väzby umožnia školám pružne reagovať na potreby trhu práce a zlepšovať kvalitu odborného vzdelávania v oboch smeroch, táto platforma umožní vytvorenie synergie medzi školami a zamestnávateľmi.

5. Zavedenie pravidelných hodnotení spokojnosti zamestnávateľov a absolventov

- Popis opatrenia: Vytvorenie online systému na zber spätnej väzby od zamestnávateľov a absolventov, ktorý umožní analyzovať kvalitu odbornej prípravy a jej prínos pre prax.
- Termín implementácie: 1. štvrťrok 2026

- Dôvod: Zlepšenie kvality odborného vzdelávania na základe reálnych potrieb zamestnávateľov a skúseností absolventov.

6. Podpora partnerstiev škôl a zamestnávateľov pri duálnom vzdelávaní (SDV)

- Popis opatrenia: Posilnenie spolupráce medzi školami a firmami prostredníctvom finančných stimulov, školení a podpory mentorov v podnikoch s cieľom zvýšiť počet žiakov zapojených do SDV.
- Termín implementácie: 3. štvrťrok 2025
- Dôvod: SDV zlepšuje odborné zručnosti žiakov a zvyšuje ich šance na zamestnanie po ukončení štúdia.

7. Získavanie hodnotenia od zamestnávateľov a následná úprava ŠKVP v súlade s inovatívnymi trendami na trhu prác

- Popis opatrenia: Implementácia pravidelných revízií vzdelávacích programov odborných škôl na základe výsledkov monitorovania kvality výučby, výkonov žiakov a spätných väzieb od zamestnávateľov.
- Termín implementácie: 2. štvrťrok 2026
- Dôvod: Neustále zlepšovanie a prispôsobovanie obsahu vzdelávania dynamickým požiadavkám trhu práce.

3.4.3 Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít KSK

Navrhované opatrenia reflektujú aktuálne potreby v oblasti vzdelávania v KSK a sú v súlade s odporúčaniami systému EQAVET. Implementácia efektívnych nástrojov prispeje k zlepšeniu úspešnosti žiakov, k zvýšeniu efektivity vzdelávacieho procesu a k posilneniu prepojenia OVP s potrebami trhu práce. Individuálnym prístupom, podporou mimoškolských aktivít, rozvojom samostatného sa učenia, monitoringom a intervenciou sa zároveň vytvoria predpoklady na znižovanie predčasného ukončenia štúdia, k rozvoju kľúčových kompetencií a zručností a k skvalitneniu spolupráce medzi školami a zamestnávateľmi. Nevyhnutnou súčasťou bude podpora rodičovskej spolupráce a vytváranie pozitívneho školského prostredia. Realizácia všetkých týchto krokov bude výrazným vplyvom pre zlepšenie budúcej kariéry mladých ľudí v regióne:

1. Reštrukturalizácia stredných odborných škôl

- Prínos: Zriadenie regionálnej platformy pre spoluprácu zamestnávateľov a škôl prinesie zefektívnenie siete učebných a študijných odborov na základe potrieb trhu práce a prehĺbenie spolupráce medzi školami.

- Efekt: Zlepšená koordinácia medzi školami a zamestnávateľmi pri nastavovaní študijných odborov, čo vedie k lepšej pripravenosti absolventov.
2. Spolupráca so zamestnávateľmi
 - Prínos: Zavedenie pravidelných hodnotení spokojnosti zamestnávateľov a absolventov zabezpečí pre odborné školy systematickú spätnú väzbu na kvalitu prípravy žiakov.
 - Efekt: Odbory a vzdelávacie programy sa budú môcť flexibilne prispôbovať aktuálnym požiadavkám trhu práce.
 3. Podpora profesijného rozvoja
 - Prínos: Rozšírenie inkluzívnych podporných tímov na odborných školách prinesie zvýšenie podpory pre žiakov aj učiteľov pri riešení akademických a sociálnych problémov.
 - Efekt: Lepšie vzdelávacie výsledky žiakov a kvalitnejšia príprava učiteľov, čo prispeje k celkovému zlepšeniu kvality vzdelávania.
 4. Systém duálneho vzdelávania
 - Prínos: Podpora partnerstiev škôl a zamestnávateľov pri duálnom vzdelávaní zabezpečí zvýšenie počtu žiakov zapojených do SDV a lepšie prepojenie teoretického a praktického vzdelávania.
 - Efekt: Žiaci získajú reálne pracovné skúsenosti a budú konkurencieschopnejší na trhu práce.
 5. Tvorba tréningových centier
 - Prínos: Modernizácia materiálno-technického vybavenia odborných škôl prispeje k lepšiemu vybaveniu škôl na praktickú prípravu žiakov v súlade s najnovšími technológiami.
 - Efekt: Kvalitnejšia odborná príprava a lepšia uplatniteľnosť absolventov v technických odboroch.
 6. Jazykové vzdelávanie
 - Prínos: Zavedenie hodnotenia efektivity vzdelávacích programov a ich úpravy prispeje k zvýšeniu kvality jazykového vzdelávania a k prenosu zahraničných skúseností pedagogických zamestnancov.
 - Efekt: Učitelia budú mať lepšie jazykové kompetencie, čo umožní širšiu účasť na medzinárodných projektoch a výmenných programoch.
 7. Systém zberu a analýzy údajov o úspešnosti žiakov
 - Prínos: Zavedením systematického zberu a analýzy údajov o úspešnosti žiakov sa umožní porovnávanie medzi školami a jednotlivými časťami regiónu; Zároveň zber umožní identifikovať silné a slabé stránky jednotlivých škôl, čím sa posilní ich efektívne riadenie a získajú sa cenné podklady pre strategické plánovanie a cieľové investície do vzdelávania.

- Efekt: Implementácia opatrenia umožní cielene reagovať na slabé miesta vo vzdelávacom procese a efektívne alokovať zdroje na podporu škôl s najväčšími problémami.
8. Zavedenie mechanizmu monitorovania dôvodov predčasného ukončenia štúdia (PUŠD)
- Prínos: Zavedením monitorovania dôvodov PUŠD sa identifikujú hlavné faktory, ktoré vedú k predčasnému odchodu žiakov zo škôl; analýza dôvodov pomôže riešiť príčiny PUŠD a tým prispeje k tvorbe preventívnych strategických opatrení na jej zníženie, zároveň zvýši šance na úspešné dokončenie štúdia u žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.
 - Efekt: Zníženie miery predčasného ukončenia štúdia a lepšia sociálna a ekonomická integrácia rizikových skupín.
9. Monitoring potrieb žiakov na odborných školách vedúcich k zvyšovaniu motivácie
- Prínos: Zavedením individuálnej podpory sa u žiakov zvýši sebavedomie a hodnotovo sa posilní zmysel a účel vzdelávania a vzdelania; týmto sa očakáva aj zlepšenie ich školských výsledkov a výkonov, čo výrazne prispeje aj k zvýšeniu miery ukončenia štúdia a lepšej adaptácii na pracovný trh.
 - Efekt: Zvýšenie zaujatosti žiakov o štúdium, podpora pozitívneho vzťahu k úspešnému ukončovaniu štúdia a lepšia pripravenosť na ďalšie vzdelávanie alebo vstup na trh práce.
10. Vytvorenie regionálnej platformy na hodnotenie spokojnosti a výkonnosti
- Prínos: Zavedenie pravidelného systému obojstrannej spätnej väzby týkajúcej sa kvality OVP (od žiakov a /alebo absolventov aj od zamestnávateľov) bude odrážať komplexnosť, teda presný obraz o znalostiach, zručnostiach a celkovom pokroku jednotlivých žiakov v OVP.
 - Efekt: Získanie reálneho a spravodlivého obrazu o praktických skúsenostiach počas štúdia a lepšia spätná väzba pre odborné školy a zamestnávateľov, ktorá pomôže zvyšovať úroveň a kvalitu OPV a tým aj vyššiu zamestnateľnosť absolventov.

3.5 Spolupráca so stakeholdermi

Košický samosprávny kraj má niekoľko mechanizmov spolupráce so stakeholdermi v oblasti OVP. Táto spolupráca zohráva kľúčovú úlohu pri zvyšovaní kvality a atraktivity OVP. Prepojenie škôl s praxou a reagovanie na potreby trhu práce si vyžaduje neustály dialóg samosprávy so vzdelávajúcimi inštitúciami (školami), zamestnávateľmi a podnikmi, odborními, žiakmi a ich rodičmi, vládou, profesijnými a obchodnými komorami, neziskovými organizáciami, a ďalšími partnermi verejnej a štátnej správy.

Jedným z mechanizmov v KSK je *pôsobenie Krajskej rady pre odborné vzdelávanie a prípravu pri KSK*, ktorá je poradným orgánom predsedu kraja zriadenej

podľa v zmysle zákona o OVP. Ďalším mechanizmom je *Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania*, ktorá v rámci svojich oblastí a opatrení definuje aj partnerstvá a sieťovanie; ktoré umožňujú identifikovať a naplňovať požiadavky všetkých zainteresovaných strán aj prostredníctvom cezhraničnej spolupráce. Aktivita umožňuje efektívne prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami praxe a prispievajú k rozvoju kompetencií žiakov v súlade s aktuálnymi trendmi a vývojom na trhu práce.

Nasledujúci prehľad vychádza z Dotazníka a strategických dokumentov kraja. Hodnotí aktuálny stav spolupráce so stakeholdermi, identifikované potreby a kroky, ktoré KSK prijíma na zlepšenie spolupráce a tým k zvyšovaniu kvality odborného vzdelávania v regióne. Dôležitou súčasťou tohto procesu je posilnenie stability existujúcich a budovanie nových partnerstiev, ktoré sú základom pre úspešný profesionálny rast i napredovanie regiónu:

1. Mechanizmy identifikácie potrieb stakeholderov - Košický samosprávny kraj aktívne využíva viaceré mechanizmy na komunikáciu so stakeholdermi v oblasti OVP. Na identifikáciu potrieb stakeholderov využíva KSK niekoľko ciest:
 - Výjazdové rokovania do jednotlivých regiónov (najmä v rámci určovania najvyššieho počtu žiakov 1. ročníkov),
 - Okrúhle stoly a workshopy,
 - Pracovné porady s riaditeľmi škôl a školských zariadení,
 - Rokovania s Radou riaditeľov (vytvorenou ako neoficiálny pomocný orgán pre odbor školstva),
 - Pravidelné zasadnutia KROVaP, ÚŠR,
 - účasť na rôznych konferenciách (kde dôležitú úlohu hrá práve neformálne sieťovanie),
 - stretnutia jednotlivých stredných škôl so zamestnávateľmi,
 - komunikáciou so strategickými zamestnávateľmi v kraji, napr. IT Valley Košice, USS Košice, Deutsch Telekom IT Solution, Volvo cars KE, a iných,
 - pravidelné rokovania sa uskutočňujú aj na úrovni zriaďovateľa stredných škôl a zástupcov univerzít a vysokých škôl v regióne východného Slovenska,
 - združenia rodičov a zasadnutia jednotlivých rád škôl,
 - pravidelná účasť na veľtrhoch OV a na prezentačných aktivitách stredných škôl,
 - počas dní otvorených dverí,
 - aktivitami pre žiakov, riaditeľov a výchovných a kariérnych poradcov základných škôl (v šk. roku 2023/24 ich uskutočnilo 62 z celkového počtu 63 stredných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, čo predstavuje 98,41 %. Z celkového počtu škôl, ktoré realizovali počas uplynulého školského roka aktivity zamerané na vytvorenie partnerstva so ZŠ: 2 školy (3,17 %) zrealizovali jednu aktivitu, 5 škôl (7,94 %) 2 aktivity, 32 škôl (50,79 %) 3 aktivity a 23 škôl (36,51 %) viac ako tri aktivity).
2. Identifikácia a u spokojuvanie potrieb stakeholderov - stretnutia so stakeholdermi realizuje KSK pravidelne (zasadnutia KROVaP, ÚŠR či školskej komisie) alebo

podľa potreby (okružle stoly k inováciám v OVP alebo na základe vyžiadania stretnutia). Systémová identifikácia potrieb stakeholderov prebieha viacerými spôsobmi:

- Školy priamo spolupracujú so zamestnávateľmi na tvorbe školských vzdelávacích programov (ŠkVP) a ich aktualizácii podľa aktuálnych potrieb trhu práce. Pri určovaní najvyššieho počtu žiakov do prvých ročníkov sa zriaďovateľ opiera o verifikované dáta z trhu práce.
- Na základe podnetov zo strany zamestnávateľov boli do siete škôl zaradené nové študijné odbory, napr. mechanik mechatronik alebo autotronik. Vznikajú strategické iniciatívy, ako plánovaný Technologický kampus pri SOŠ priemyselných technológií v Košiciach – Šaci či Tokajský inštitút vo Viničkách. Inovatívnym príkladom je simulovaná montážna linka Volvo, ktorá umožňuje žiakom SOŠ priemyselných technológií praktický tréning na zariadení priamo z výrobných závodov spoločnosti.
- KSK realizuje uspokojovanie potrieb zainteresovaných strán nasledujúcimi krokmi:
 - identifikáciou potrieb procesom pravidelného zhromažďovania informácií a spätnej väzby od stakeholderov, ako sú školy, zamestnávatelia, žiaci a študenti a ich rodiny, profesijné komory a neziskové organizácie a i.,
 - plánovaním strategických a koncepcných opatrení na rozvoj OVP, ktoré odrážajú požiadavky trhu práce a potreby zamestnávateľov,
 - podporou partnerstiev s cieľom zabezpečiť kvalitné OVP,
 - investíciami do infraštruktúry a moderných technológií,
 - podporou inovatívnych projektov.

Tieto kroky pomáhajú:

- nastavovať proces určovania najvyššieho počtu žiakov 1. ročníkov,
- zapracovať pripomienky stakeholderov do pripravovaných projektových zámerov,
- zaraďovať odbory žiadané trhom práce do siete odborov SŠ,
- aktualizovať školské vzdelávacie programy, ktoré sú inovované v spolupráci so zamestnávateľmi v regióne.

3. Implementácia požiadaviek stakeholderov do stratégií OVP - Požiadavky stakeholderov sú implementované prostredníctvom:

- Aktualizácie školských vzdelávacích programov (ŠkVP) v spolupráci so zamestnávateľmi,
- Zapracovania podnetov stakeholderov do projektových zámerov KSK,
- Posilnenia kapacít v odboroch žiadaných investormi v regióne (napr. Volvo),
- Pravidelného prerokovávania zmien v sieti škôl na zasadnutiach KROVaP.

4. Využitie informácií získaných od stakeholderov - Dopad metód na identifikáciu potrieb je v KSK značný a pozitívny. Ako hlavné využitie získaných informácií môžeme uviesť:

- *Zlepšenie kvality OVP* – pravidelná aktualizácia vzdelávacích programov,

- *Vyššia zamestnanosť absolventov* – spolupráca so zamestnávateľmi a profesijnými komorami zabezpečuje, že absolventi OVP majú vyššie šance nájsť si zamestnanie,
- *Modernizácia infraštruktúry* – investície do vybavenia a technológií zlepšujú učebné podmienky, čo zvyšuje pripravenosť žiakov pre prax,
- *Podpora inovácií vo výučbe* – nové metódy a postupy znamenajú atraktivitu OVP,
- *Networking* – workshopy, okrúhle stoly na výmenu skúseností posilňujú spoluprácu a vytvárajú partnerstvá.

5. Zvýšenie atraktívnosti, dostupnosti a propagácie OVP – Atraktivita odborného vzdelávania sa zvyšuje prostredníctvom:

- Cílených marketingových kampaní – videá propagujúce odborné vzdelávanie, ktoré sú príťažlivé pre súčasných žiakov končiacich ročníkov základných škôl (ďalej len „ZŠ“).
- Identifikácie zdrojových ZŠ a prehĺbenia spolupráce s nimi (SŠ tak ponúkajú rôzne vzdelávacie aktivity – mimo klasického DOD – pre žiakov ZŠ – a to aj v podobe rovesníckeho vzdelávania).
- Organizácie výstavy stredných škôl „Správna voľba povolania“ v Košiciach, Spišskej Novej Vsi, Michalovciach, Rožňave a Gelnici, za účelom odprezentovania aj odborných škôl – táto výstava je realizovaná tak, aby vyzdvihla to najlepšie z každej školy.
- Tvorby a distribúcie informačných brožúr pre základné školy (napr. „Stredná pre teba“).
- Zapojenia sa do medzinárodných projektov ako Erasmus+ IDEs. Významný úspech predstavuje nárast počtu žiakov zapojených do duálneho vzdelávania o viac ako 100 % za posledných päť rokov.
- Stredné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK kraja sa v školskom roku 2023/2024 zapojili do 3. ročníka projektu LAB IT Creativity – projekt združenia Košice IT Valley, Košického samosprávneho kraja, Technickej univerzity v Košiciach a Inovačného centra Košického kraja, ktorý prepája pedagógov a študentov stredných škôl východného Slovenska s univerzitou a s mentormi IT firiem.
- Odbor školstva v školskom roku 2023/2024 zorganizoval pilotný ročník výstavy vysokých škôl, ktoré sú etablované hlavne na východnom Slovensku s cieľom zabránenia odlivu nadaných a talentovaných žiakov do iných krajov alebo do zahraničia. Všetky gymnáziá a mnohé stredné odborné školy majú nadviazanú spoluprácu s niekoľkými univerzitami nielen na Slovensku, ale aj v zahraničí.
- Aktivity zamerané na zlepšenie spolupráce so zákonnými zástupcami žiakov ZŠ a SŠ zrealizovalo v školskom roku 2023/2024 61 z celkového počtu 63 SŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK, čo predstavuje 96,83 %. Z celkového počtu škôl, ktoré realizovali počas uplynulého školského roka aktivity zamerané na zlepšenie spolupráce so zákonnými zástupcami žiakov ZŠ a SŠ, 5 škôl (7,94 %) zrealizovalo jednu aktivitu, 8 škôl (12,7 %) 2 aktivity a 48 škôl (76,19 %) tri aktivity. Pre zlepšenie spolupráce so zákonnými zástupcami žiakov ZŠ a SŠ pripravili stredné školy rôzne aktivity: Športový deň, ktorého cieľom bolo nadviazanie a utuženie kontaktov prostredníctvom športu; Návšteva

predstavenia Národného divadla Košice – Luskáčik, Netopier, Chaplin, kde boli žiaci spolu s rodičmi; Deň detí ako celoškolské stretnutie detí, žiakov, rodičov a pedagógov, kde bolo cca. 250 účastníkov; Prehliadky škôl pre rodičov a všetkých záujemcov, stretnutie s vedením školy, oboznámenie sa s novinkami a benefitmi štúdia; Stretnutie Výboru rodičov, ktoré sa koná minimálne štyrikrát za rok, kde sa stretáva Výbor rodičov spolu s vedením školy a spoločne prerokuje, koordinuje plánuje akcie pre žiakov. Zároveň sa v rámci realizácie malých projektov zúčastňuje na úprave školského prostredia (napr. workoutové ihrisko – jún 2024); Návštevy Rodičovských združení na ZŠ, kde je cieľom odprezentovať možnosti štúdia na SŠ; Stretnutia triednych učiteľov s rodičmi a počas informačného dňa možnosť konzultácií s jednotlivými vyučujúcimi; DOD pre rodičov žiakov ZŠ v popoludňajších hodinách, kde sa im sprostredkujú informácie o štúdiu na škole, prípadne medzinárodné programy, do ktorých sa škola zapája.

6. Meranie úspešnosti spolupráce so stakeholdermi

- KSK zatiaľ nevykonáva systematické prieskumy spokojnosti stakeholderov, zber dát vykonáva dotazníkovou metódou, rovnako realizuje zber uzavretých duálnych a učebných zmlúv so zamestnávateľmi. *Doposiaľ sa spätná väzba získava prevažne neformálnymi stretnutiami alebo cez školy, no chýba centralizovaný mechanizmus na jej spracovanie.*
- KSK pravidelne: Zbiera údaje o uzavretých duálnych a učebných zmluvách so zamestnávateľmi, vykonáva dotazníkové zisťovania, organizuje pravidelné stretnutia so stakeholdermi (KROVaP, ÚŠR, školská komisia). Zatiaľ čo formálne dohody medzi KSK a zamestnávateľmi neexistujú, školy aktívne spolupracujú s firmami na poskytovaní praxe a zapracovaní podnetov do výučby.
- Spätnú väzbu od rodičov a zamestnávateľov získavajú školy, ktoré získané informácie, pripomienky a požiadavky implementujú do existujúcej dokumentácie.

3.5.1 Zhodnotenie jestvujúcej spolupráce so stakeholdermi v SK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET

Spolupráca so stakeholdermi je základným princípom Európskeho referenčného rámca pre zabezpečenie kvality odborného vzdelávania a prípravy. Tento rámec zdôrazňuje potrebu zapojenia zamestnávateľov, škôl, žiakov, rodičov a ďalších aktérov do procesu plánovania/tvorby, implementácie a hodnotenia vzdelávacích programov.

V oblasti OVP sa v KSK posledných rokoch realizuje niekoľko iniciatív, ktoré sa týkajú spolupráce medzi školami, zamestnávateľmi, samosprávou, rodičmi a žiakmi a inými organizáciami. Odporúčania EQAVET poskytujú smernice, ktoré môžu pomôcť optimalizovať tento proces. V nasledujúcom texte je hodnotená aktuálna situácia v KSK vo vzťahu k týmto odporúčaniam, pričom je uvedený aj návrh na zlepšenie:

1. EQAVET: Plánovanie kvality - nastavenie spolupráce so stakeholdermi a systematická identifikácia potrieb stakeholderov
 - Súlad s odporúčaniami EQAVET: V rámci KSK je plánovanie spolupráce na všetkých úrovniach viditeľné a zastúpené v plnej miere so všetkými stakeholdermi. KSK využíva rôzne formy komunikácie so stakeholdermi, vrátane výjazdových rokovaní, okrúhlych stolov, porád s riaditeľmi škôl, stretnutí s Radou riaditeľov či zasadnutí KROVaP. Zriaďovateľ komunikuje s veľkými zamestnávateľmi v regióne, ako IT Valley Košice, USS Košice, Deutsch Telekom IT Solution, Volvo Cars KE, a tiež s univerzitami TUKE a UPJŠ. Pravidelne sa vyhodnocujú požiadavky trhu práce a tieto sa premietajú do úpravy vzdelávacích programov, zavádzania nových odborov a investícií do infraštruktúry. Tento model je v súlade s odporúčaniami EQAVET, ktoré vyzdvihujú dôležitosť zapojenia stakeholderov do plánovania vzdelávacieho procesu.
 - Návrhy na zlepšenie: *Vytvorenie jasného rámca spolupráce so stakeholdermi-plánu, ktorý definuje ciele, úlohy a zodpovednosť všetkých spolupracujúcich strán s harmonogramom plnenia jeho úloh. Pre lepšiu identifikáciu potrieb KSK by mal zaviesť systematické prieskumy spokojnosti zamestnávateľov, študentov a rodičov, ktoré by pomohli lepšie vyhodnocovať úspešnosť spolupráce.*
2. EQAVET: Implementácia kvality - spolupráca a zohľadňovanie požiadaviek trhu práce
 - Súlad s odporúčaniami EQAVET: KSK organizuje pravidelné stretnutia so všetkými stakeholdermi na vedenie diskusie o aktuálnych otázkach, výzvach a pokroku v OVP. Zamestnávatelia sa podieľajú aj na tvorbe či aktualizácii vzdelávacích programov, čím deklarujú svoj záujem na príprave kvalifikovaných odborníkov. KSK realizuje rôzne aktivity zamerané na informovanie rodičov a žiakov o možnostiach odborného vzdelávania a prípravy: Dni otvorených dverí, kariérne poradenstvo a poradenské služby pre žiakov a ich rodičov. Tento model je v súlade s odporúčaniami EQAVET, ktoré vyzdvihujú potrebu zapojenia rôznych aktérov do vzdelávacieho procesu. V rámci implementácie kvality boli na základe potrieb zamestnávateľov do siete škôl zaradené nové odbory (napr. mechanik – mechatronik, autotronik) a bol posilnený počet žiakov v odboroch dôležitých pre spoločnosť Volvo. Taktiež existuje prepojenie medzi zamestnávateľmi a školami prostredníctvom duálneho vzdelávania, kde niektoré školy dosahujú až 90 % zapojenosť žiakov. V rámci SOŠ priemyselných technológií v Košiciach – Šaci bola inštalovaná simulovaná montážna linka zo závodu Volvo vo Švédsku na tréning žiakov aj zamestnancov.
 - Návrhy na zlepšenie: *Vytvoriť podmienky na vznik transparentnej komunikácie medzi školami, rodičmi a zamestnávateľmi, aby sa zohľadnili aktuálne potreby trhu práce a zručností, ktoré budú potrebné v budúcnosti, napr. formou online-platformy alebo videokonferenčných systémov. Rozšírenie spolupráce so širším spektrom zamestnávateľov - okrem veľkých podnikov by sa mohli viac zapojiť aj malé a stredné firmy, ktoré majú potenciál poskytnúť praktické zručnosti žiakom.*

3. EQAVET: Hodnotenie kvality a spätnej väzby

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: Hodnotenie kvality spolupráce so stakeholdermi na úrovni KSK prebieha prostredníctvom komunikácie škôl s jej partnermi. V KSK svoju činnosť vykonávajú aj KROVaP a ÚŠR.
- Návrhy na zlepšenie: *Posilniť úlohu KROVaP a ÚŠR v hodnotení kvality odborného vzdelávania, nastaviť jasné mechanizmy spätnej väzby, ktoré by umožnili flexibilne reagovať na zmeny na trhu práce a pravidelné a systematické analyzovanie výsledkov vzdelávacích programov a tak identifikovali oblasti na zlepšenie. Zabezpečiť získanie spätnej väzby od škôl, zamestnávateľov, profesijných komôr a ďalších stakeholderov prostredníctvom prieskumov, dotazníkov či diskusných fór o kvalite vzájomnej spolupráce. Pre odstránenie nízkej zapojenosti niektorých škôl do SDV by KSK mohol analyzovať príčiny tejto disparity a vytvoriť opatrenia na jej zníženie (napr. finančné benefity pre firmy zapojené do SDV, motivácia žiakov prostredníctvom štipendií).*

4. EQAVET: Zlepšovanie kvality

- Súlad s odporúčaniami EQAVET: KSK implementuje moderné technologické nástroje na podporu spolupráce a komunikácie so stakeholdermi s cieľom zvyšovania kvality OVP. Buduje silné vzťahy so zamestnávateľmi, základnými školami a profesijnými komorami a ďalšími aktérmi v oblasti vzdelávania. OVP v KSK reflektuje potreby trhu práce prostredníctvom zmien v kurikulumoch a školských vzdelávacích programoch v spolupráci so zamestnávateľmi. Pravidelné stretnutia stakeholderov umožňujú rýchle prispôsobenie vzdelávacích procesov požiadavkám trhu.
- Návrhy na zlepšenie: *Zabezpečiť flexibilitu a prispôsobivosť vzdelávacích programov potrebám zamestnávateľov a dynamike trhu práce. Posilniť investície do modernizácie vybavenia, ktoré sú nevyhnutné na kvalitnú prípravu žiakov na trhom žiadané profesie. Aktívne zapojiť žiakov do plánovania a implementácie OVP, aby sa zabezpečilo, že ich potreby a názory sú vzaté do úvahy. Digitalizácia komunikácie so stakeholdermi - zavedenie online platformy na komunikáciu medzi školami, zamestnávateľmi a zriaďovateľom by umožnilo efektívnejšie zdieľanie informácií a rýchlejšiu reakciu na potreby trhu práce. Platforma by mohla zahŕňať databázu pracovných miest, ponuky praxe a možnosti ďalšieho vzdelávania pre pedagógov.*

3.5.2 Odporúčania pre Akčný plán v súlade s EQAVET - návrh opatrení a termínov ich implementácie

1. Zavedenie systematického prieskumu spokojnosti stakeholderov

- Popis opatrenia: Implementovať pravidelné online prieskumy spokojnosti zamestnávateľov, študentov a rodičov so zameraním na kvalitu spolupráce,

úroveň pripravenosti absolventov na trh práce a efektívnosť duálneho vzdelávania. Výsledky budú vyhodnocované každoročne a použité na úpravy vzdelávacích programov a stratégií spolupráce.

- Termín implementácie: September 2025 (prvý prieskum), následne každoročne
- Dôvod: Aktuálne chýba jednotný mechanizmus na zber a vyhodnocovanie spätnej väzby, čo sťažuje efektívne reagovanie na potreby trhu práce a zlepšovanie kvality odborného vzdelávania.

2. Rozšírenie spolupráce so strednými a malými podnikmi (MSP)

- Popis opatrenia: Vytvorenie regionálnej platformy na podporu spolupráce odborných škôl s MSP, vrátane databázy firiem ochotných poskytovať odbornú prax a stáže. KSK bude aktívne oslovovať nové firmy a ponúkať im výhody spolupráce so školami. Podporiť vznik formálnych partnerstiev medzi KSK a zamestnávateľmi s cieľom dlhodobej spolupráce.
- Termín implementácie: Január 2026
- Dôvod: Väčšina spolupráce sa realizuje s veľkými podnikmi, pričom malé a stredné firmy sú menej zapojené. Ich väčšie zapojenie by mohlo rozšíriť možnosti praxe a uplatnenia absolventov.

3. Posilnenie podpory duálneho vzdelávania

- Popis opatrenia: Posilniť koordináciu medzi školami a zriaďovateľom pri zavádzaní duálneho vzdelávania. Vytvorenie motivačných mechanizmov pre zamestnávateľov a študentov na vstup do duálneho vzdelávania.
- Termín implementácie: Marec 2026
- Dôvod: V niektorých školách je zapojenie do duálneho vzdelávania stále nízke. Zvýšená podpora by mohla motivovať viac firiem a študentov na účasť, čím by sa zvýšila kvalita prípravy na trh práce.

4. Prepojenie odborných škôl s výskumnými inštitúciami

- Popis opatrenia: Podpora spoločných výskumno-vzdelávacích projektov medzi strednými odbornými školami, univerzitami a výskumnými centrami, zameraných na inovácie v technickom vzdelávaní a aplikovaný výskum.
- Termín implementácie: Jún 2026
- Dôvod: Odborné vzdelávanie má potenciál získať nové inovácie prostredníctvom výskumnej spolupráce. Prepojenie škôl a výskumných

inštitúcií by mohlo zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania a pripraviť žiakov na nové technologické výzvy.

5. Spolupráca s rodičmi a žiakmi ZŠ a SŠ

- Popis opatrenia: Realizovať aktivity informačných a poradenských služieb, ktoré rodičom a žiakom poskytnú relevantné a aktuálne informácie o možnostiach OVP, kariérnych príležitostiach a požiadavkách trhu práce. Zamerať sa na pravidelnú organizáciu podujatí, ako sú dni otvorených dverí, súťaže rôzneho druhu, konzultácie, kariérne poradenstvo. Zaviesť systém hodnotenia a spätnej väzby zo strany žiakov a absolventov na kvalitu poskytovaného OVP
- Termín implementácie: Od januára 2026 na pravidelnej báze.
- Dôvod: Rodičia a žiaci často nemajú dostatočné informácie o možnostiach odborného vzdelávania. Zlepšenie informovanosti prispeje k lepšiemu rozhodovaniu a výberu vhodných vzdelávacích ciest.

3.5.3 Prínos navrhovaných opatrení pre naplnenie priorít v KSK

Navrhované opatrenia v oblasti spolupráce so stakeholdermi v OVP sú formulované v súlade s odporúčaniami EQAVET. Ich cieľom je posilniť spoluprácu so všetkými kľúčovými aktérmi v procese odborného vzdelávania a prípravy, čo prispeje pokrytiu dopytu a ponuky trhu práce. Tieto kroky nielen podporia napĺňanie priorít KSK v oblasti vzdelávania, ale prispievajú aj k celkovému rozvoju regionálnej ekonomiky.

Týmto návrhom opatrení sa vytvorí systém, ktorý bude reflektovať regionálne potreby KSK a prispeje k lepšej koordinácii vzdelávacích inštitúcií, samosprávy a zamestnávateľov na zabezpečenie kvality OVP. Realizácia týchto opatrení prinesie dlhodobé benefity v podobe posilnenia konkurencieschopnosti Košického kraja:

1. Zvýšenie kvality odborného vzdelávania a prípravy

- Prínos: Zavedenie systematického prieskumu spokojnosti stakeholderov – pravidelná spätná väzba umožní zlepšovať kvalitu vzdelávania a reflektovať potreby trhu práce. Digitalizácia komunikácie medzi školami, zamestnávateľmi a zriaďovateľom – rýchlejšia a efektívnejšia výmena informácií prispeje k lepšiemu nastaveniu vzdelávacích programov. Prepojenie odborných škôl s výskumnými inštitúciami – zavádzanie inovácií do výučby prispeje k vyššej kvalite odborného vzdelávania a lepšej pripravenosti absolventov.
- Efekt: Zvýšenie kvality OVP prostredníctvom efektívnejšieho zberu dát, digitálnych nástrojov a inovácií vo výučbe.

2. Posilnenie prepojenia odborného vzdelávania s trhom práce
 - Prínos: Rozšírenie spolupráce so strednými a malými podnikmi (MSP) – zapojenie väčšieho počtu firiem do odborného vzdelávania posilní praktickú prípravu žiakov. Posilnenie podpory duálneho vzdelávania – lepšia koordinácia a motivačné mechanizmy zvýšia počet žiakov zapojených do duálneho vzdelávania. Digitalizácia komunikácie medzi školami, zamestnávateľmi a zriaďovateľom – uľahčí sa sprostredkovanie stáží a odborných praxí.
 - Efekt: Efektívnejšie prepojenie vzdelávacieho systému s potrebami zamestnávateľov a lepšia zamestnateľnosť absolventov.
3. Podpora atraktivity odborného vzdelávania pre žiakov a rodičov
 - Prínos: Spolupráca s rodičmi a žiakmi ZŠ a SŠ – zlepšená informovanosť o možnostiach odborného vzdelávania podporí jeho atraktivitu. Prepojenie odborných škôl s výskumnými inštitúciami – inovatívne vzdelávacie projekty zvýšia záujem o technické odbory. Posilnenie podpory duálneho vzdelávania – osvetové kampane pomôžu zmeniť vnímanie duálneho vzdelávania ako atraktívnej formy štúdia.
 - Efekt: Vyšší počet žiakov hlásiacich sa na odborné školy a zníženie predčasného ukončovania štúdia.
4. Podpora celoživotného vzdelávania a profesijného rozvoja pedagógov
 - Prínos: Digitalizácia komunikácie medzi školami, zamestnávateľmi a zriaďovateľom – umožní lepší prístup pedagógov k informáciám o potrebách trhu práce. Prepojenie odborných škôl s výskumnými inštitúciami – učitelia získajú nové poznatky a môžu ich aplikovať vo výučbe.
 - Efekt: Zvýšenie kvalifikácie pedagógov a prenos inovácií do odborného vzdelávania.
5. Zlepšenie efektivity riadenia odborného vzdelávania
 - Prínos: Zavedenie systematického prieskumu spokojnosti stakeholderov – dáta budú využité na efektívnejšie strategické riadenie odborného vzdelávania v KSK. Digitalizácia komunikácie medzi školami, zamestnávateľmi a zriaďovateľom – zjednoduší administratívne procesy a zlepší koordináciu medzi inštitúciami.
 - Efekt: Lepšie a efektívnejšie riadenie odborného vzdelávania v regióne.

4. ZÁVER

Analýza zabezpečovania odborného vzdelávania a prípravy v Košickom samosprávnom kraji ukázala celkový pozitívny pohľad na jeho kvalitu. Poukázala hlavne na silné stránky riadenia kvality, predovšetkým vďaka niekoľkým kľúčovým faktorom. Strategické plánovanie kraja v oblasti OVP definuje regionálna stratégia výchovy a vzdelávania, ktorá zahŕňa ciele aj opatrenia na zlepšenie kvality OVP. V kraji vznikli centrá odborného vzdelávania a vznikajú centrá excelentnosti, ktoré nastavujú najnovšie trendy vo vzdelávaní odborných predmetov a prispievajú tak k modernizácii vzdelávacích programov. Odbor školstva KSK poskytuje odbornú a poradenskú činnosť školám a školským zariadeniam, čo prispieva k zvyšovaniu kvality riadenia.

Košický samosprávny kraj efektívne rozdeľuje finančné prostriedky na podporu OVP a zo zdrojov Európskej únie finančné prostriedky efektívne a úspešne získava, čo umožňuje modernizáciu infraštruktúry a materiálno-technického zabezpečenia výchovno-vzdelávacieho procesu.

V oblasti spolupráce má Košický samosprávny kraj zavedenú aktívnu spoluprácu so zamestnávateľmi pri zabezpečovaní systému duálneho vzdelávania a prípravy žiakov na povolanie.

Na druhej strane analýza identifikovala v KSK aj niekoľko slabších stránok (problém celého Slovenska), ako je nedostatočné financovanie, nedostatok kvalifikovaných pedagógov a nižšie monitorovanie kvality v riadení kvality OVP, ktoré by mali byť navrhnutými opatreniami akčných plánov minimalizované.

Zavedenie opatrení na riešenie týchto problémov môže výraznou mierou prispieť k zvyšovaniu kvality vzdelávania, lepšiemu prepojeniu s potrebami trhu práce, zvýšeniu atraktivity OVP pre žiakov a rodičov, ako aj k zlepšeniu efektivity riadenia a celoživotného vzdelávania pedagógov. Pre dosiahnutie udržateľných výsledkov je nevyhnutné, aby KSK naďalej systematicky monitoroval a vyhodnocoval dopady realizovaných opatrení, zabezpečil efektívnu komunikáciu medzi školami, zamestnávateľmi a ďalšími partnermi, a aktívne podporoval inovácie a moderné prístupy vo vzdelávaní.

Realizáciou navrhnutých zmien sa Košický samosprávny kraj priblíži k vytvoreniu flexibilného, kvalitného a na prax orientovaného systému odborného vzdelávania, ktorý dokáže efektívne reagovať na výzvy pracovného trhu a poskytnie mladým ľuďom lepšie uplatnenie v regióne.

Príloha 1:

Košický kraj

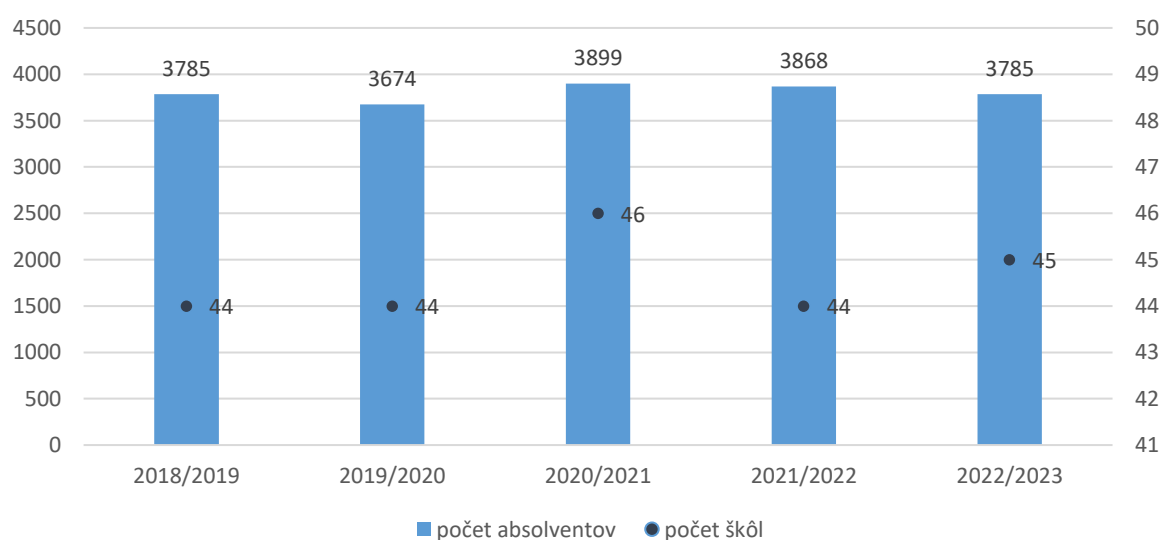
Nasledujúce grafy predstavujú spracovanie údajov na úrovni škôl z nasledujúcich databáz:

- Uplatnenie absolventov (ISP, MPSVaR SR)
- prihlášky na stredné školy zo školských výpočtových stredísk
- databáza CVTI SR pre stredné odborné školy a konzervatória.

Spracované školy sa odvíjajú od ich prítomnosti v daných databázach. Keďže sme spracovali databázy samostatne, počet škôl sa líši v závislosti od prítomnosti školy v danej databáze. K rozdielom v počtoch dochádza v prípadoch spojených škôl: napríklad CVTI databáza uvádza len spojenú školu, ale ostatné databázy idú na úroveň organizačných jednotiek v niektorých prípadoch.

Identifikácia stredných odborných škôl a konzervatórií v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC bola založená na prepojení databáz z Registrom škôl a školských zariadení (marec 2025), ktoré obsahujú informáciu o zriaďovateľoch. Okrem toho, pri športových školách boli vyradené odbory identifikované ako úplné stredné všeobecné vzdelanie s maturitou (t.j. gymnaziálne odbory).

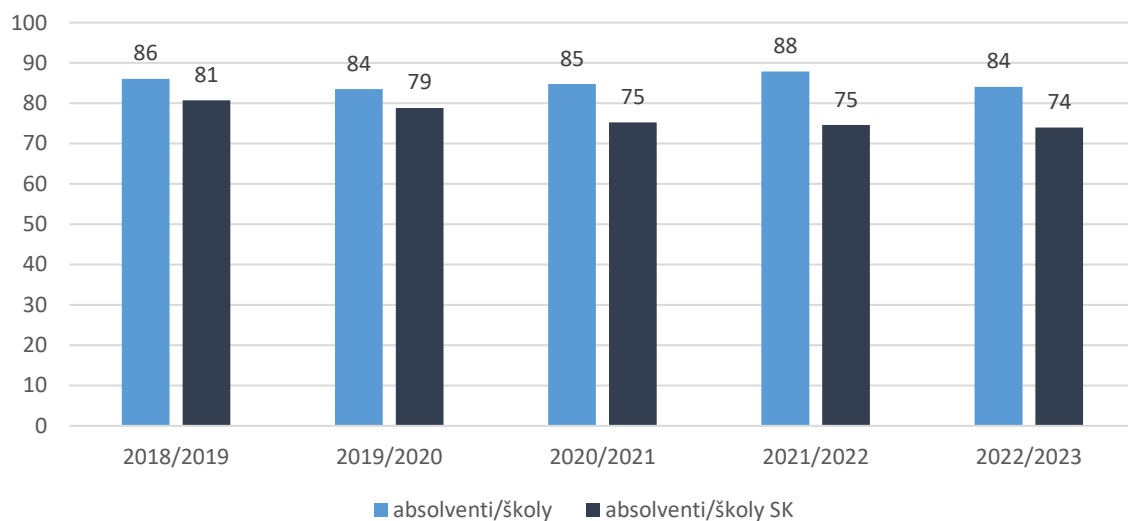
Graf 1: Počet absolventov SOŠ a škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK

Uplatnenie absolventov, ISP

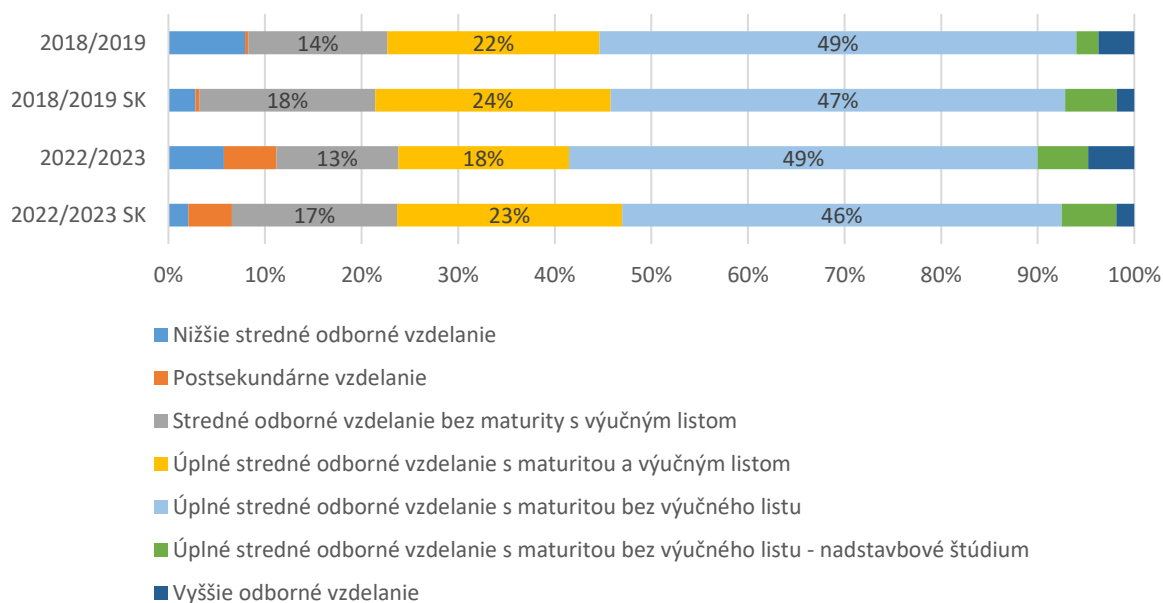

Graf 2: Priemerný počet absolventov na školu, KSK a SK

Uplatnenie absolventov, ISP

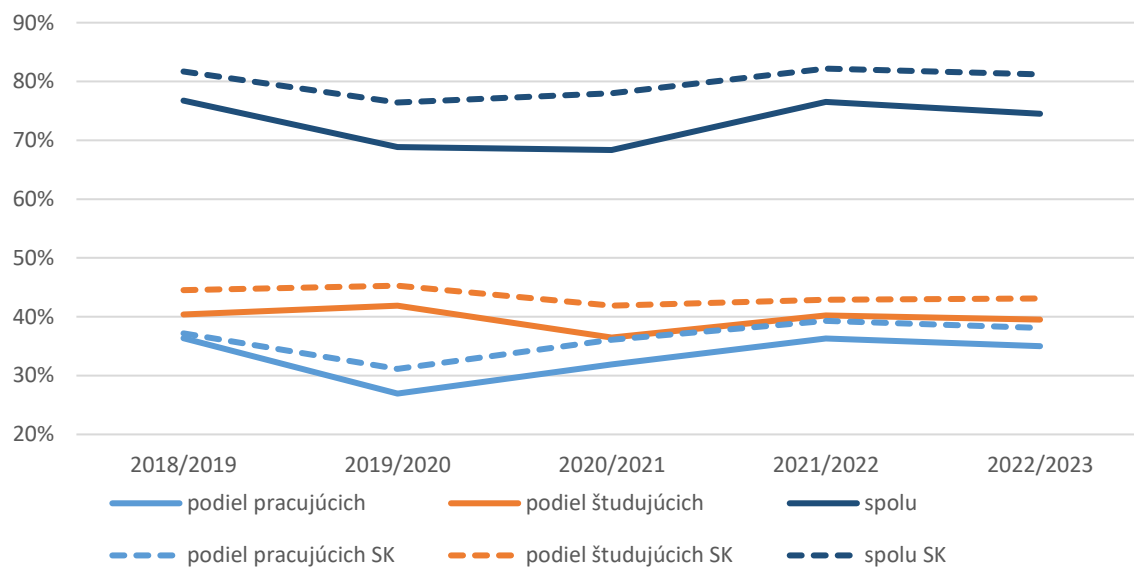
Graf 3: Zloženie absolventov podľa stupňa vzdelania, KSK a SK pre roky 2018/2019 a 2022/2023

Uplatnenie absolventov, ISP

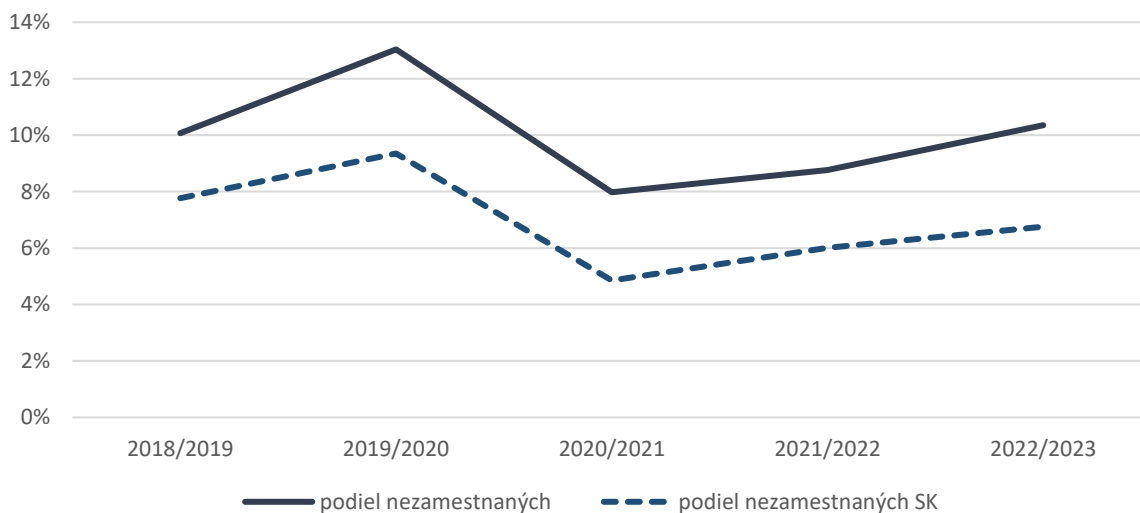

Graf 4: Podiel pracujúcich a pokračujúcich v štúdiu, KSK a SK

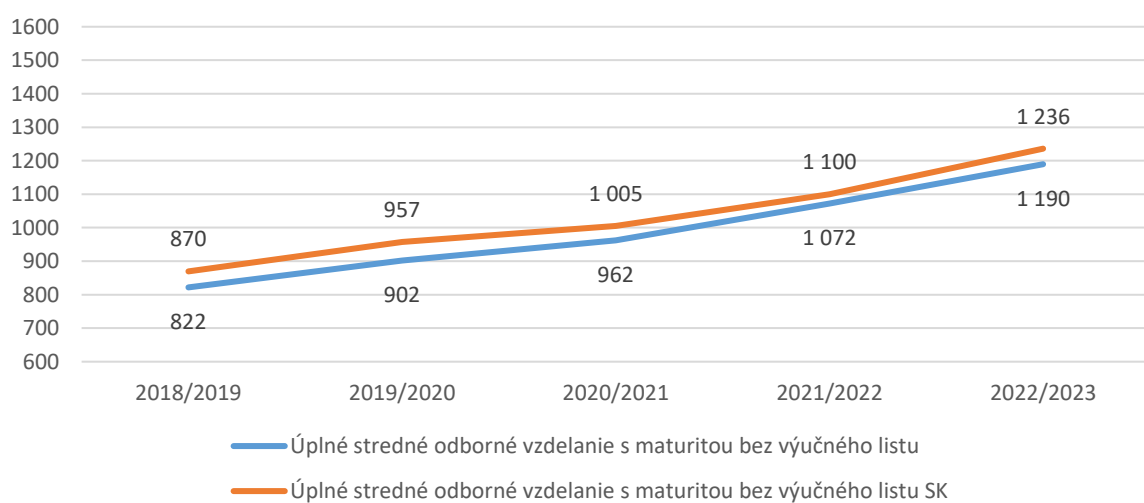
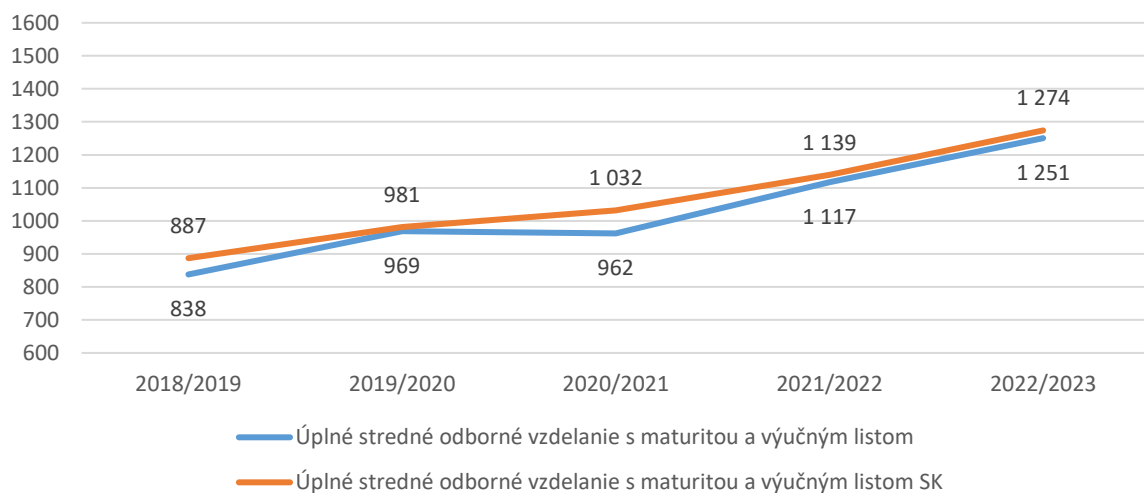
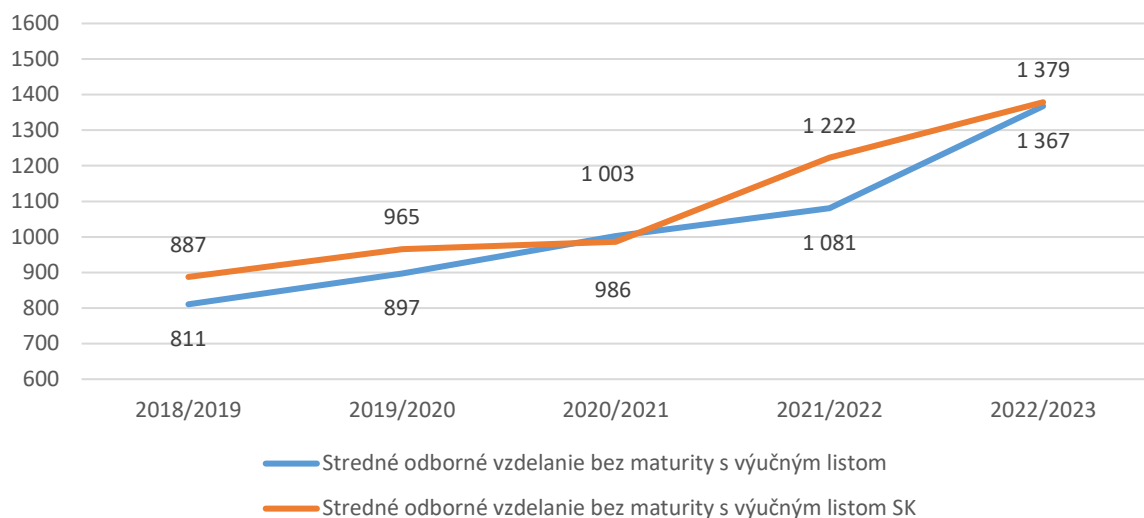
Uplatnenie absolventov, ISP

Graf 5: Podiel nezamestnaných absolventov, KSK a SK

Uplatnenie absolventov, ISP

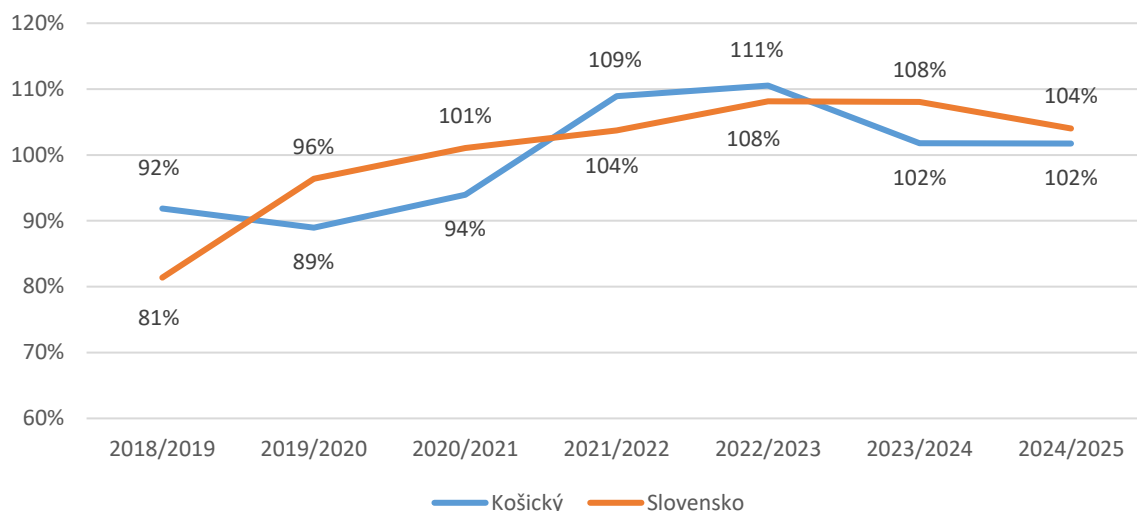
Graf 6: Priemerná nominálna mzda absolventov podľa stupňov vzdelania, KSK a SK

Uplatnenie absolventov, ISP

Graf 7: Atraktivita škôl z pohľadu uchádzačov – podiel prvej prihlášky k plánovanému počtu prijatých pre SOŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC v danom kraji

Školské výpočtové strediská

Z dát CVTI vychádzajúcich z výkazov stredných odborných škôl k 15.9.2024 evidujeme nasledovné informácie (44 škôl):

	Košický	Slovensko
celkový počet žiakov	16386	117081
počet žiakov na školu	372	361
podiel opakujúcich mimo prvákov	1,73%	1,64%
podiel SDV	9,34%	6,69%
podiel SZP/ŠVVP	9,76%	9,60%
počet PZ a riadiacich	1555	11042
počet PZ/riadiacich na školu	35,3	34,1
podiel externých PZ	21,42%	23,83%
počet podporný tím (psychológ, špeciálny pedagóg, asistent)	50	392
počet podporných na školu	1,1	1,2

Akčný plán opatrení na zabezpečenie kvality v OVP v KSK v súlade s EQAVET

P.č.	Opatrenie	Popis opatrenia	Termín plnenia	Poznámky
I. - Jestvujúce mechanizmy riadenia kvality OVP v KSK vo vzťahu k odporúčaniam EQAVET				
1.	Zavedenie kvantifikovateľných ukazovateľov kvality v OVP	1.1 - Definovať ukazovatele kvality, ako sú zamestnateľnosť absolventov, spokojnosť zamestnávateľov, úspešnosť žiakov v hodnotených zručnostiach či efektívnosť nielen duálneho vzdelávania a následne rozšíriť systém hodnotenia kvality o kvantifikovateľné ukazovatele, ktoré umožnia lepšie sledovanie progresu. 1.2 - Monitorovať a vyhodnotiť potreby trhu práce a efektívnosti odborov - počas platnosti Stratégie realizovaná aspoň 1x analýza neaktívnych odborov vedúca k vyradeniu neperspektívnych a/alebo zaradeniu perspektívnych UO a ŠO) 1.3 - Realizovať optimalizáciu siete stredných škôl, vrátane siete učebných a študijných odborov (UO a ŠO) s ohľadom na aktuálne potreby trhu práce a profiláciu školy (merateľný ukazovateľ) 1.4 - Zavedenie pravidelných hodnotení spokojnosti zamestnávateľov a absolventov 1.5 - Zavedenie systematického prieskumu spokojnosti stakeholderov	Do júna 2026 1x ročne podľa výsledkov analýzy September 2025 (prvý prieskum), následne každoročne September 2025 (prvý prieskum), následne každoročne	Nastavenie a zavedenie ukazovateľov umožní systematickú analýzu riadenia kvality vzdelávania a transparentné sledovanie progresu. Aktuálne chýba jednotný mechanizmus na zber a vyhodnocovanie spätnej väzby, čo sťažuje efektívne reagovanie na potreby trhu práce a zlepšovanie kvality odborného vzdelávania. Implementácia pravidelných online prieskumov spokojnosti zamestnávateľov, študentov a rodičov so zameraním na kvalitu spolupráce, úroveň pripravenosti absolventov na trh práce a efektívnosť duálneho vzdelávania prispieje k zlepšovaniu kvality odborného vzdelávania. Výsledky budú vyhodnocované každoročne a použité na úpravy vzdelávacích programov a stratégií spolupráce.
2.	Tvorba akčnej skupiny pre implementáciu odporúčaní EQAVET	2.1 - Zriadiť špecializovaný tím na úrovni KSK, ktorý bude koordinovať implementáciu odporúčaní EQAVET a sledovať ich súlad s prioritami kraja. 2.2 - Prvá správa o implementácii odporúčaní EQAVET a sledovanie ich súladu s prioritami kraja.	Založenie 1. polrok 2025 v januári 2026	Koordinácia je nevyhnutná pre zabezpečenie súladu všetkých opatrení so štandardmi EQAVET
3.	Vytvorenie pozície koordinátor kvality OVP	Zriadenie pracovnej pozície pre metodickú podporu škôl v oblasti zabezpečovania kvality v OVP.	Január 2026.	Podpora škôl pri zlepšovaní kvality a implementácii štandardov EQAVET.
4.	Podporovať a realizovať evalvačné a autoevalvačné procesy v školách a školských zariadeniach s cieľom podpory tímovej práce	4.1 - Podporiť školy v implementácii sebahodnotenia a spracovanie výstupov do akčných plánov na zlepšenie. 4.2 - Vytvoriť platformu na výmenu osvedčených postupov medzi inštitúciami	Pilotná fáza od 01/2026 do 08/2027, plná implementácia od septembra 2027	Sebahodnotenie podporí identifikáciu slabých stránok a cieľové zlepšenia v rámci kvality vzdelávania
5.	Poskytovanie konzultačnej podpory pre školy v oblasti kvality	Zvýšenie odborného poradenstva pre školy v oblasti manažmentu kvality, autoevaluácie a implementácie strategických opatrení.	Priebežne od 2025	Konzultačná podpora bude zahŕňať odborné workshopy, poradenstvo pre školských manažérov a personalizované konzultácie na základe individuálnych potrieb každej školy. Zlepšenie strategického riadenia odborného vzdelávania a prípravy (OVP) prostredníctvom jasných usmernení a príkladov dobrej praxe v súlade s princípmi EQAVET. Metodické príručky budú obsahovať odporúčania pre autoevaluáciu, efektívne riadenie vyučovacieho procesu a inovatívne prístupy k výučbe.
6.	Podpora profesijného rozvoja pedagógov	6.1 - Realizovať ďalšie vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov, ktoré reflektuje na reálne a aktuálne potreby zamerané na inovatívne technológie/formy/metódy vo výučbe. 6.2 - Podporovať zahraničné mobility pedagógov na získanie inovatívnych prístupov.	Priebežne, od roku 2025	Profesijný rozvoj pedagógov je kľúčový pre udržanie kvality výučby a zavádzanie moderných prístupov do výučby

7.	Modernizácia infraštruktúry a vybavenia škôl	7.1 - Identifikovať potreby škôl a pripraviť plán modernizácie a obnovy odborných učební. Uchádzať sa o získanie finančných prostriedkov z rôznych fondov EÚ, ktoré umožnia župným školám realizovať komplexné projekty na modernizáciu MTZ. Spolupracovať so zamestnávateľmi pri zvyšovaní úrovne MTZ odborných dielní a pracovísk. 7.2 - Pokračovať v realizácii modernizácie učebných pomôcok, laboratórií. 7.3 - Zvýšiť počet centier excelentnosti na území KSK zapojením sa do NP CEOVP.	identifikácia do decembra 2025, zostavenie plánu do júna 2026 Priebežne; realizácie projektov do decembra 2030 podľa harmonogramu projektu	Moderná infraštruktúra zvyšuje atraktivitu odborného vzdelávania pre žiakov aj zamestnávateľov. Miesto s kvalitným materiálým vybavením je kľúčovým v dosahovaní úspešnosti zaradenia sa absolventov vzdelávania na trh práce.
II. - Poskytovanie odborného vzdelávania a prípravy v podmienkach KSK				
8.	Podporovať školy a školské zariadenia pri vytváraní vhodných podmienok pre rozvoj inkluzívneho vzdelávania a integráciu detí a žiakov + vytváranie ŠPT	8.1 - Zabezpečiť dostupnosť OVP pre všetkých žiakov bez ohľadu na ich sociálny status; Podporiť sieťovanie pedagógov k získavaniu skúsenosti s prácou so žiakmi so ZZ. 8.2 - Podporiť sieťovanie pedagógov k získavaniu skúsenosti s prácou so žiakmi so ZZ.	September 2026 Priebežne, od roku 2025	Podpora inklúzie zlepšuje rovnaký prístup k vzdelaniu pre všetkých žiakov, čím sa zvyšuje ich šanca na úspech a rozvoj bez ohľadu na znevýhodnenia.
9.	Posilnenie spolupráce medzi školami a zamestnávateľmi v rámci OV aj SDV	9.1 - Organizovať pravidelné okrúhle stoly a networkingové podujatia, kde sa budú školy, zamestnávateľi a profesijné organizácie stretávať, diskutovať o potrebách trhu a nadväzovať spoluprácu. 9.2 - Vytvorenie regionálnej platformy pre spoluprácu zamestnávateľov a škôl na hodnotenie spokojnosti a výkonnosti 9.3 - Podpora partnerstiev škôl a zamestnávateľov pri duálnom vzdelávaní (SDV) - Posilnenie spolupráce medzi školami a firmami prostredníctvom školení a podpory mentorov v podnikoch s cieľom zvýšiť počet žiakov zapojených do SDV.	2x ročne od 2025 Január 2026 od septembra 2025	Priama spolupráca so zamestnávateľmi pomôže lepšie zosúladiť odborné vzdelávanie s praxou a podporí rozvoj duálneho vzdelávania. Spätné väzby umožnia školám pružne reagovať na potreby trhu práce a zlepšovať kvalitu odborného vzdelávania v oboch smeroch, táto platforma umožní vytvorenie synergie medzi školami a zamestnávateľmi SDV zlepšuje odborné zručnosti žiakov a zvyšuje ich šance na zamestnanie po ukončení štúdia.
10.	Rozvoj inovatívnych vzdelávacích metód a digitalizácie	Podporovať zavádzanie moderných technológií do výučby, ako sú simulácie, virtuálna realita, IoT a umelá inteligencia. Zabezpečiť školenie pedagógov na prácu s týmito nástrojmi. Spolupracovať s firmami a profesijnými organizáciami pri rozvoji kompetencií pedagogických zamestnancov	Priebežne od 2025	Digitalizácia a moderné technológie zvyšujú atraktivnosť odborného vzdelávania, pomáhajú rozvíjať praktické zručnosti žiakov a lepšie ich pripravujú na trh práce. Spolupráca s odborníkmi z praxe zaručuje, že pedagógovia získajú najnovšie vedomosti a zručnosti, ktoré zlepšujú kvalitu výučby a reagujú na aktuálne potreby trhu práce.
11.	Systematický monitoring potrieb trhu práce a efektívnosti odborov	Realizovať optimalizáciu siete stredných škôl, vrátane siete učebných a študijných odborov (UO a ŠO) s ohľadom na aktuálne potreby trhu práce a profiláciu školy (merateľný ukazovateľ: počas platnosti Stratégie realizovaná aspoň 1x analýza neaktívnych odborov vedúca k vyradeniu neperspektívnych a/alebo zaradeniu perspektívnych UO a ŠO)	2026	Neustále sa meniaci trh práce si vyžaduje pravidelnú aktualizáciu vzdelávacích programov, aby sa zabezpečila lepšia zamestnateľnosť absolventov a efektívne využitie zdrojov. Sledovanie potrieb trhu práce zabezpečuje, že OVP bude relevantné a prispôbené aktuálnym a budúcim požiadavkám zamestnávateľov
III. - Úspešnosť žiakov v KSK				
12.	Systém zberu a analýzy údajov o úspešnosti žiakov v národných a medzinárodných súťažiach	Zaviesť systematický zber a analýzu údajov o úspešnosti žiakov, čo umožní porovnanie medzi školami a jednotlivými časťami regiónu.	Do konca šk. roka 2025/2026	Nedostatok centralizovaných a transparentných údajov bráni efektívnemu monitorovaniu a porovnávaniu úspechov žiakov. Systém umožní porovnávať úspešnosť žiakov medzi školami a regiónmi.
13.	Podpora zapojenia odborných škôl do NP PUŠD	Vytvoriť a zaviesť systematický monitoring dôvodov predčasného ukončenia štúdia a analyzovať ich na úrovni kraja, s cieľom identifikovať rizikové faktory a navrhnuť opatrenia na ich minimalizáciu. Výsledky analýz budú slúžiť ako podklad na návrh preventívnych opatrení.	September 2026	PUŠD má negatívny vplyv na uplatnenie mladých ľudí na trhu práce, preto je nevyhnutné včas identifikovať príčiny a zaviesť nápravné opatrenia. Identifikácia hlavných príčin PUŠD umožní zamerať sa na ciele intervencie na podporu žiakov ohrozených predčasným ukončením štúdia.
14.	Rozšírenie inkluzívnych podporných tímov na odborných školách	Podporovať školy pri vytváraní školského podporného tímu (ďalej len „ŠPT“) a tým vytvoriť vhodné predpoklady na výchovno - vzdelávacie činnosti v kontexte inkluzívneho vzdelávania ako efektívnu podporu a pomoc deťom/žiakom SŠ (merateľný ukazovateľ: Počas platnosti Stratégie bude ŠPT na každej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti KSK)	September 2026	Pozitívny vplyv realistického poradenstva žiakom, ktoré ich bude motivovať k úspešnému ukončeniu štúdia bude mať vplyv aj na znížovanie PUŠD. Zlepšenie školského prostredia, posilnenie motivácie žiakov a podpora ich sociálno-emocionálnych potrieb.
IV. - Spolupráca so stakeholdermi v KSK				
15.	Získavanie hodnotenia od zamestnávateľov a následná úprava ŠkVP v súlade s inovatívnymi trendami na trhu práce.	Implementácia pravidelných revízií vzdelávacích programov odborných škôl na základe výsledkov monitorovania kvality výučby, výkonov žiakov a spätných väzieb od zamestnávateľov.	2. štvrťrok 2026	Neustále zlepšovanie a prispôbovanie obsahu vzdelávania dynamickým požiadavkám trhu práce.
16.	Prepojenie odborných škôl s výskumnými inštitúciami	Podpora spoločných výskumno-vzdelávacích projektov medzi strednými odbornými školami, univerzitami a výskumnými centrami, zameraných na inovácie v technickom vzdelávaní a aplikovaný výskum.	Jún 2026-	Odborné vzdelávanie má potenciál získať nové inovácie prostredníctvom výskumnej spolupráce. Prepojenie škôl a výskumných inštitúcií by mohlo zvýšiť atraktivitu odborného vzdelávania a pripraviť žiakov na nové technologické výzvy.
17.	Vytvárať partnerstvá v podobe kontinuálnej spolupráce SŠ so ZŠ	Zamerať sa na pravidelnú organizáciu podujatí, ako sú dni otvorených dverí, súťaže rôzneho druhu, konzultácie, kariérne poradenstvo; Zaviesť systém hodnotenia a spätnej väzby zo strany žiakov a absolventov na kvalitu poskytovaného OVP	Od septembra 2025 na pravidelnej báze	Rodičia a žiaci často nemajú dostatočné informácie o možnostiach odborného vzdelávania. Zlepšenie informovanosti prispieje k lepšiemu rozhodovaniu a výberu vhodných vzdelávacích ciest.
18.	Vytvárať podmienky pre zlepšenie spolupráce stredných škôl so zákonnými zástupcami svojich žiakov	Realizovať aktivity informačných a poradenských služieb, ktoré rodičom a žiakom poskytnú relevantné a aktuálne informácie o možnostiach OVP, kariérnych príležitostiach a požiadavkách trhu práce.	Od septembra 2025 na pravidelnej báze	